

RAFAKO S.A.

GRUPA PBG

**ŚRÓDROCZNE SKRÓCONE
SPRAWOZDANIE FINANSOWE**

**za okres 3 miesięcy zakończony
31 marca 2019 roku**

Spis treści

Śródroczne skrócone sprawozdanie z całkowitych dochodów	3
Śródroczne skrócone sprawozdanie z sytuacji finansowej	4
Śródroczne skrócone sprawozdanie z sytuacji finansowej	5
Śródroczne skrócone sprawozdanie z przepływów pieniężnych	6
Śródroczne skrócone sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym	7
DODATKOWE NOTY OBJAŚNIAJĄCE	8
1. Informacje ogólne	8
2. Podstawa sporządzenia śródrocznego skróconego sprawozdania finansowego	8
3. Istotne zasady (polityka) rachunkowości	9
3.1. Wdrożenie MSSF 16	9
3.2. Korekta prezentacji kosztów sprzedanych towarów i materiałów oraz kosztów działalności badawczej	11
4. Istotne wartości oparte na profesjonalnym osądzie i szacunkach	11
4.1. Profesjonalny osąd	11
4.2. Niepewność szacunków	12
5. Waluta pomiaru i waluta sprawozdań finansowych	14
6. Zmiana szacunków	15
7. Zmiany w strukturze Spółki	15
8. Sezonowość lub cykliczność działalności Spółki	15
9. Informacje dotyczące segmentów	15
10. Aktywa i zobowiązania z tytułu umów	15
11. Rodzaj i kwoty pozycji w znaczący sposób wpływających na aktywa, zobowiązania, kapitał, wynik finansowy oraz przepływy środków pieniężnych	18
11.1. Przychody ze sprzedaży, koszty sprzedaży, przychody i koszty operacyjne oraz finansowe	18
11.2. Podatek dochodowy	19
11.3. Istotne pozycje w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych	21
11.4. Rzeczowe aktywa trwałe	22
11.5. Nabycie i sprzedaż składników rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych	23
11.6. Aktywa z tytułu prawa do użytkowania	23
11.7. Pozostałe należności długoterminowe	23
11.8. Akcje/udziały w jednostkach zależnych oraz pozostałych jednostkach	24
11.9. Pozostałe aktywa finansowe długoterminowe	24
11.9.1. Obligacje	24
11.10. Zapasy	25
11.11. Pozostałe aktywa finansowe krótkoterminowe	25
11.12. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	25
11.13. Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności krótkoterminowe	26
11.14. Rozliczenia międzyokresowe krótkoterminowe	27
11.15. Odpisy aktualizujące wartość aktywów	28
11.16. Aktywa stanowiące zabezpieczenie zobowiązań Spółki	29
11.16.1. Zabezpieczenia ustanowione na środkach trwałych	29
11.16.2. Zabezpieczenia ustanowione na wartościach niematerialnych	29
11.16.3. Zabezpieczenia ustanowione na akcjach/udziałach	29
11.16.4. Zabezpieczenia ustanowione na zapasach	30
11.16.5. Zabezpieczenia ustanowione na należnościach handlowych	30
11.17. Kapitał podstawowy	30
11.18. Wartość nominalna akcji	30
11.19. Prawa akcjonariuszy	30
11.20. Kapitał ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej	30
11.21. Zysk/(strata) przypadające na jedną akcję	30
11.22. Pozostałe zobowiązania długoterminowe	31
11.23. Zobowiązania i rezerwy z tytułu świadczeń pracowniczych długoterminowe	31
11.24. Świadczenia pracownicze po okresie zatrudnienia oraz inne świadczenia	32
11.25. Pozostałe rezerwy długoterminowe	32
11.26. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług i pozostałe zobowiązania krótkoterminowe	32
11.27. Zobowiązania i rezerwy z tytułu świadczeń pracowniczych krótkoterminowe	33
11.28. Pozostałe rezerwy krótkoterminowe	33
12. Cele i zasady zarządzania ryzykiem finansowym	33
13. Instrumenty finansowe	33
14. Instrumenty pochodne	34
15. Kredyty i pożyczki	35
16. Zarządzanie kapitałem	36

16.1.	Zmiana stanu rezerw, zobowiązań i rozliczeń międzyokresowych wykazanych w sprawozdaniu z sytuacji finansowej	37
17.	Emisja, wykup i spłata dłużnych i kapitałowych papierów wartościowych	38
18.	Wypłacone lub zadeklarowane dywidendy	38
19.	Zobowiązania inwestycyjne	38
20.	Zmiany pozycji pozabilansowych, informacje o udzieleniu przez jednostkę poręczeń kredytu, pożyczki lub udzieleniu gwarancji	38
21.	Sprawy sporne, postępowania sądowe	39
22.	Informacje o Zarządzie i Radzie Nadzorczej Spółki	39
23.	Transakcje z udziałem członków Zarządu i Rady Nadzorczej	39
24.	Transakcje z podmiotami powiązanymi	40
25.	Stanowisko Zarządu odnośnie możliwości zrealizowania wcześniej publikowanych prognoz	41
26.	Zwięzły opis istotnych dokonań lub niepowodzeń Spółki w pierwszym kwartale 2019 roku	41
27.	Akcjonariusze posiadający co najmniej 5% ogólnej liczby głosów na WZ RAFAKO S.A.	41
28.	Zestawienie zmian w stanie posiadania akcji RAFAKO S.A. lub uprawnień do nich (opcji) przez osoby zarządzające i nadzorujące Spółkę zgodnie z posiadanymi przez RAFAKO S.A. informacjami, w okresie od dnia przekazania poprzedniego sprawozdania finansowego	42
29.	Czynniki mające istotny wpływ na wyniki do uzyskania w drugim kwartale 2019 roku	42
30.	Zdarzenia następujące po zakończeniu okresu sprawozdawczego	42
31.	Zatwierdzenie do publikacji	43

Śródroczne skrócone sprawozdanie z całkowitych dochodów za okres 3 miesięcy zakończony 31 marca 2019 roku

	Nota	Okres 3 miesięcy zakończony 31 marca 2019	Okres 3 miesięcy zakończony 31 marca 2018 (przekształcone)
Działalność kontynuowana			
Przychody ze sprzedaży	11.1	216 696	151 569
Przychody ze sprzedaży produktów i usług		216 254	150 977
Przychody ze sprzedaży materiałów		442	592
<hr/>			
Koszty sprzedanych produktów i usług	11.1	(199 430)	(124 138)
Koszty sprzedanych materiałów		(298)	(662)
Zysk/(strata) brutto ze sprzedaży		16 968	26 769
<hr/>			
Pozostałe przychody operacyjne	11.1	2 801	2 088
Koszty sprzedaży		(5 460)	(6 886)
Koszty ogólnego zarządu		(8 970)	(10 316)
Pozostałe koszty operacyjne	11.1	(2 040)	(1 298)
Koszty działalności badawczej		(2 305)	(1 193)
Zysk/(strata) z działalności operacyjnej		994	9 164
<hr/>			
Przychody finansowe	11.1	1 498	1 148
Koszty finansowe	11.1	(1 656)	(1 060)
Zysk/(strata) brutto		836	9 252
<hr/>			
Podatek dochodowy	11.2	(546)	(6 853)
Zysk/(strata) netto z działalności kontynuowanej		290	2 399
<hr/>			
Inne całkowite dochody za okres			
<i>Pozycje podlegające przekwalifikowaniu do zysku/(straty) w kolejnych okresach sprawozdawczych</i>			
Różnice kursowe z przeliczenia oddziału zagranicznego		-	(65)
Inne całkowite dochody netto podlegające przekwalifikowaniu do zysku/(straty) w kolejnych okresach sprawozdawczych		-	(65)
<hr/>			
<i>Pozycje niepodlegające przekwalifikowaniu do zysku/(straty) w kolejnych okresach sprawozdawczych</i>			
Inne całkowite dochody wynikające z zysków/(strat) aktuarialnych		(305)	(225)
Podatek dochodowy dotyczący innych całkowitych dochodów	11.2	57	43
Inne całkowite dochody netto niepodlegające przekwalifikowaniu do zysku/(straty) w kolejnych okresach sprawozdawczych		(248)	(247)
<hr/>			
Całkowity dochód za okres sprawozdawczy		42	2 152
<hr/>			
Średnia ważona liczba akcji		127 431 998	127 431 998
Podstawowy zysk/(strata) na jedną akcję w złotych		0,00	0,02
Rozwodniony zysk/(strata) na jedną akcję w złotych		0,00	0,02
<hr/>			

Racibórz, dnia 27 maja 2019 roku

Jerzy Wiśniewski

Jarosław Dusiło

Agnieszka
Wasilewska-Semail

Jolanta Markowicz

Prezes Zarządu

Wiceprezes Zarządu

Wiceprezes Zarządu

Główny Księgowy

Śródroczne skrócone sprawozdanie z sytuacji finansowej
 na dzień 31 marca 2019 roku

	<i>Nota</i>	<i>31 marca 2019</i>	<i>31 grudnia 2018</i> <i>(przekształcone)</i>
AKTYWA			
Aktywa trwałe (długoterminowe)			
Rzeczowe aktywa trwałe	11.4	117 930	119 074
Wartość firmy		1 774	1 774
Wartości niematerialne		7 325	7 594
Aktywa z tytułu prawa do użytkowania	11.6	19 914	20 886
Pozostałe należności długoterminowe		5 992	5 224
Akcje i udziały	11.8	36 656	36 520
Pozostałe aktywa finansowe długoterminowe	11.7	38 494	36 242
Aktywa z tytułu podatku odroczonego	11.2	35 816	36 304
Długoterminowe rozliczenia międzyokresowe		4 014	4 002
		267 915	267 620
Aktywa obrotowe (krótkoterminowe)			
Zapasy	11.10	29 272	29 391
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności krótkoterminowe	11.13	301 914	392 644
Aktywa z tytułu umów	10	308 646	205 149
Pozostałe aktywa finansowe krótkoterminowe	11.9	7 997	7 608
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	11.12	36 806	5 404
Krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe	11.14	16 193	15 301
		700 828	655 497
Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży		101	163
SUMA AKTYWÓW		968 844	923 280

27 maja

Śródroczne skrócone sprawozdanie z sytuacji finansowej na dzień 31 marca 2019 roku

	Nota	31 marca 2019	31 grudnia 2018 <i>(przekształcone)</i>
PASYWA			
Kapitał własny			
Kapitał podstawowy	11.17	254 864	254 864
Kapitał ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej	11.20	165 119	165 119
Kapitał zapasowy		11 600	11 600
Zyski zatrzymane/Niepokryte straty, w tym:		(36 797)	(36 839)
zyski/(straty) z lat ubiegłych		(37 087)	(41 141)
zysk/(strata) netto bieżącego okresu		290	4 302
		394 786	394 744
 Zobowiązania długoterminowe			
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego		1 977	415
Zobowiązania i rezerwy z tytułu świadczeń pracowniczych	11.23	23 675	23 495
Pozostałe zobowiązania długoterminowe	11.22	9 651	9 647
Pozostałe rezerwy długoterminowe	11.25	14 963	14 515
		50 266	48 072
 Zobowiązania krótkoterminowe			
Kredyty bankowe i pożyczki	15	106 763	100 831
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego		5 184	7 183
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania krótkoterminowe	11.26	205 005	206 429
Zobowiązania i rezerwy z tytułu świadczeń pracowniczych	11.27	21 125	19 091
Zobowiązania z tytułu umów	10	176 096	132 656
Pozostałe rezerwy krótkoterminowe	11.28	9 084	13 088
Krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe		210	139
Dotacje		325	1 047
		523 792	480 464
 Zobowiązania razem		574 058	528 536
 SUMA PASYWÓW		968 844	923 280

Racibórz, dnia 27 maja 2019 roku

Jerzy Wiśniewski	Jarosław Dusiło	Agnieszka Wasilewska-Semail	Jolanta Markowicz
------------------	-----------------	--------------------------------	-------------------

Prezes Zarządu	Wiceprezes Zarządu	Wiceprezes Zarządu	Główny Księgowy
----------------	--------------------	--------------------	-----------------

Śródroczne skrócone sprawozdanie z przepływów pieniężnych za okres 3 miesięcy zakończony 31 marca 2019 roku

	<i>Nota</i>	<i>Okres 3 miesięcy zakończony 31 marca 2019</i>	<i>Okres 3 miesięcy zakończony 31 marca 2018 (przekształcone)</i>
Przepływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej			
Zysk/(strata) brutto		836	9 252
Korekty o pozycje:		27 674	(93 803)
Amortyzacja		3 228	2 617
(Zyski)/straty z tytułu różnic kursowych		–	(3)
Odsetki i dywidendy, netto		1 198	812
(Zysk)/strata na działalności inwestycyjnej		(1 149)	(370)
Zwiększenie/ (zmniejszenie) stanu zobowiązań z tytułu kontraktów walutowych		–	479
(Zwiększenie)/zmniejszenie stanu należności	11.3	88 177	25 616
(Zwiększenie)/zmniejszenie stanu zapasów		119	11 443
Zwiększenie/(zmniejszenie) stanu zobowiązań i rezerw z wyjątkiem kredytów i pożyczek	11.3	549	(115 777)
Zmiana stanu rezerw i rozliczeń międzyokresowych	11.3	(4 389)	(14 888)
Zmiana stanu aktywów i zobowiązań z tytułu umów	11.3	(60 057)	(3 732)
Podatek dochodowy (zapłacony)/otrzymany		–	–
Pozostałe		(2)	–
Środki pieniężne netto z działalności operacyjnej		28 510	(84 551)
Przepływy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej			
Sprzedaż rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych		360	130
Nabycie rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych	11.3	(243)	(392)
Nabycie aktywów finansowych		(148)	(1 209)
Nabycie udziałów w jednostce zależnej		–	–
Sprzedaż aktywów finansowych		–	–
Dywidendy i odsetki		–	–
Pozostałe		–	–
Środki pieniężne netto z działalności inwestycyjnej		(31)	(1 471)
Przepływy środków pieniężnych z działalności finansowej			
Wpływy z emisji akcji		–	–
Spłata zobowiązań z tytułu leasingu finansowego		(1 174)	(461)
Wpływy z tytułu zaciągnięcia pożyczek/kredytów		5 638	12 604
Spłata pożyczek/kredytów		–	–
Odsetki zapłacone		(815)	(629)
Provizje bankowe		(6)	(24)
Pozostałe		(720)	36
Środki pieniężne netto z działalności finansowej		2 923	11 526
Zwiększenie/(zmniejszenie) netto stanu środków pieniężnych i ich ekwiwalentów		31 402	(74 496)
Różnice kursowe netto		–	(59)
Środki pieniężne na początek okresu	11.12	5 404	158 921
Środki pieniężne na koniec okresu	11.12	36 806	84 366

Racibórz, dnia 27 maja 2019 roku

Jerzy Wiśniewski	Jarosław Dusiło	Agnieszka Wasilewska-Semal	Jolanta Markowicz
Prezes Zarządu	Wiceprezes Zarządu	Wiceprezes Zarządu	Główny Księgowy

Śródroczne skrócone sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym za okres 3 miesięcy zakończony 31 marca 2019 roku

	<i>Kapitał podstawowy</i>	<i>Kapitał ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej</i>	<i>Kapitał zapasowy</i>	<i>Różnice kursowe z przeliczenia oddziału zagranicznego</i>	<i>Zyski zatrzymane/ Niepokryte straty</i>	<i>Kapitał własny ogółem</i>
Na 1 stycznia 2019 roku	254 864	165 119	11 600	–	(37 157)	394 426
Korekta bilansu otwarcia wynikająca z wdrożenia MSSF 16	–	–	–	–	318	318
Na 1 stycznia 2019 roku (przekształcone)	254 864	165 119	11 600	–	(36 839)	394 744
Zysk z działalności kontynuowanej	–	–	–	–	290	290
Inne całkowite dochody	–	–	–	–	(248)	(248)
Na 31 grudnia 2018 roku	254 864	165 119	11 600	–	(36 797)	394 786
Na 1 stycznia 2018 roku	254 864	173 708	69 061	(337)	(71 222)	426 074
Korekta bilansu otwarcia wynikająca z wdrożenia nowych MSSF	–	–	–	–	(31 768)	(31 768)
Na 1 stycznia 2018 roku (przekształcone)	254 864	173 708	69 061	(337)	(102 990)	394 306
Zysk z działalności kontynuowanej	–	–	–	–	2 399	2 399
Inne całkowite dochody	–	–	–	(65)	(182)	(247)
Na 31 marca 2018 roku (przekształcone)	254 864	173 708	69 061	(402)	(100 773)	396 458

Racibórz, dnia 27 maja 2019 roku

Jerzy Wiśniewski	Jarosław Dusiło	Agnieszka Wasilewska-Semail	Jolanta Markowicz
Prezes Zarządu	Wiceprezes Zarządu	Wiceprezes Zarządu	Główny Księgowy

DODATKOWE NOTY OBJAŚNIAJĄCE

1. Informacje ogólne

RAFAKO S.A. ("Spółka") jest spółką akcyjną z siedzibą w Raciborzu, ul. Łąkowa 33, której akcje znajdują się w publicznym obrocie. Spółka została utworzona aktem notarialnym dnia 12 stycznia 1993 roku. W dniu 24 sierpnia 2001 roku została wpisana do rejestru przedsiębiorców pod numerem KRS 0000034143 prowadzonego przez Sąd Rejonowy w Gliwicach, X Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego. Spółce nadano numer statystyczny REGON 270217865. Akcje Spółki są notowane na Warszawskiej Giełdzie Papierów Wartościowych.

Siedziba Spółki mieści się w Raciborzu przy ul. Łąkowej 33. Siedziba Spółki jest jednocześnie jej podstawowym miejscem prowadzenia działalności.

Czas trwania działalności Spółki jest nieoznaczony.

Podstawowym przedmiotem działalności Spółki jest działalność w zakresie inżynierii w obszarze energetyki i związane z nią doradztwo techniczne (PKD 71.12 Z).

Spółka świadczy usługi generalnego wykonawstwa inwestycji dla branży ropy i gazu oraz energetyki, dla której oferuje własne rozwiązania technologiczne. Projektuje i produkuje kotły, w tym na parametry nadkrytyczne oraz urządzenia ochrony środowiska, w tym instalacje odsiarczania i odazotowania spalin.

W 2018 roku Spółka dokonała likwidacji Oddziału w Turcji, który sporządzał samodzielne sprawozdanie finansowe, zgodne z prawem tureckim. Walutą funkcjonalną oddziału było EUR.

Podmiotem bezpośrednio dominującym Spółki jest PBG S.A. z siedzibą w Wysogotowie k. Poznania.

Niniejsze śródroczne skrócone sprawozdanie finansowe Spółki za okres 3 miesięcy zakończony 31 marca 2019 roku zostało zatwierdzone do publikacji przez Zarząd Spółki w dniu 27 maja 2019 roku.

Śródroczny wynik finansowy może nie odzwierciedlać w pełni możliwego do zrealizowania wyniku finansowego za rok obrotowy.

Spółka sporządziła również śródroczne skrócone skonsolidowane sprawozdanie finansowe za okres 3 miesięcy zakończony 31 marca 2019 roku zatwierdzone do publikacji przez Zarząd Spółki w dniu 27 maja 2019 roku.

2. Podstawa sporządzenia śródrocznego skróconego sprawozdania finansowego

Niniejsze śródroczne skrócone sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z Międzynarodowym Standardem Rachunkowości nr 34 „Śródroczna Sprawozdawczość Finansowa” zatwierdzonym przez UE („MSR 34”).

Śródroczne skrócone sprawozdanie finansowe Spółki zostało sporządzone zgodnie z zasadą kosztu historycznego, zmodyfikowaną dla instrumentów finansowych wycenianych w wartości godziwej.

Śródroczne skrócone sprawozdanie finansowe jest przedstawione w złotych polskich („PLN”), a wszystkie wartości, o ile nie wskazano inaczej, podane są w tysiącach złotych.

Spółka zastosowała MSSF według stanu obowiązującego dla sprawozdań finansowych za rok rozpoczynający się 1 stycznia 2018 roku.

Śródroczne skrócone sprawozdanie finansowe Spółki zostało sporządzone przy założeniu kontynuowania działalności gospodarczej przez Spółkę w okresie co najmniej 12 miesięcy po dniu bilansowym.

Kluczową kwestią z perspektywy możliwości kontynuowania działalności Spółki jest zapewnienie odpowiedniego portfela zamówień (w tym przede wszystkim zapewnienie wystarczających źródeł ich finansowania) oraz utrzymanie płynności finansowej.

Na koniec marca 2019 roku wartość portfela zamówień Spółki wyniosła 2.057 mln złotych (w porównaniu do 1.696 mln złotych na koniec marca 2018 roku). W ramach realizacji zakładanej strategii od początku 2019 roku do dnia publikacji niniejszego sprawozdania finansowego Spółka pozyskała nowe kontrakty o wartości 398 mln złotych, z czego 110 mln złotych w obszarze energetyki, 170 mln złotych w obszarze ropy naftowej i gazu ziemnego (to jest w nowym strategicznym obszarze działalności) oraz 118 mln złotych w obszarze budownictwa. Do najważniejszych kontraktów pozyskanych w 2019 roku zaliczyć można m.in. kontrakt na budowę Tłoczni Gazu Kędzierzyn podpisany w konsorcjum z PBG oil and gas Sp. z o.o. wartości 168,7 mln złotych netto (tj. 207,5 mln złotych brutto), z czego udział Spółki wynosi 95% oraz kontrakt na budowę siedziby Muzeum „Pamięć i Tożsamość” im. św. Jana Pawła II w Toruniu o wartości 117,7 mln złotych netto (tj. 144,7 mln złotych brutto). Spółka dokłada wszelkich starań, aby wartość kontraktów znajdujących się w portfelu zamówień, pozwalała na zabezpieczenie przychodów niezbędnych do pokrycia kosztów działalności operacyjnej oraz wygenerowania dodatniego wyniku finansowego w perspektywie długoterminowej, w tym również po zakończeniu realizacji kontraktu na budowę bloku energetycznego 910MW w Jaworznie. Zgodnie z przyjętymi kierunkami rozwoju Spółka aktywnie uczestniczy w postępowaniach przetargowych i spodziewa się pozyskania kolejnych istotnych kontraktów. W dniu 19 kwietnia 2019 r. Spółka otrzymała pismo informujące o wyborze przez JSW KOKS S.A. oferty Spółki jako najkorzystniejszej w postępowaniu przetargowym „Budowa bloku energetycznego opalanego gazem koksowniczym” w JSW KOKS S.A. Oddział KKZ – Koksownia Radlin. Szacowana wartość zamówienia wynosi 289 mln zł netto.

Kluczowym czynnikiem, który może wpłynąć na możliwość pozyskania nowych kontraktów jest zapewnienie dostępu do finansowania, w tym przede wszystkim pozyskanie takich instrumentów finansowych jak: gwarancje należytego wykonania oraz gwarancje zwrotu zaliczek. W ramach tych działań, w czerwcu 2018 roku, Spółka podpisała z PKO BP S.A. aneks do umowy limitu kredytowego wielocelowego, na mocy którego wydłużono okres finansowania do czerwca 2019 roku oraz zostały ustalone limity dla udzielanych Spółce produktów kredytowych, w tym: 70 mln złotych dla kredytu w rachunku bieżącym, do 80 mln złotych dla kredytu odnawialnego oraz do 150 mln złotych dla gwarancji bankowych, jednak łączne wykorzystanie wszystkich instrumentów nie może być wyższe niż 200 mln złotych. Od początku bieżącego roku do dnia publikacji niniejszego sprawozdania finansowego Spółka pozyskała nowe bankowe limity gwarancyjne w wysokości 81,5 mln złotych (w lutym zawarła z mBank S.A. umowę o udzielenie gwarancji w wysokości 41,5 mln złotych oraz w kwietniu zawarła z Alior Bank S.A. umowę o limit na gwarancje o wartości 40 mln złotych). Obecny poziom udostępnionych RAFAKO S.A. linii kredytowych i gwarancyjnych jest na bieżąco wykorzystywany, a RAFAKO S.A. w związku z planami rozbudowy portfela zamówień, ubiega się o dodatkowe limity gwarancyjne i kredytowe.

Struktura aktualnego portfela zamówień Spółki charakteryzuje się zapotrzebowaniem na kapitał obrotowy, w tym pochodzący ze środków własnych. Uwolnienie zaangażowanych środków będzie następowało stopniowo wraz z postępem prac na kontraktach i osiągnięciu kolejnych kamieni milowych, tj. po wykonaniu określonego zakresu prac, zgodnie z obowiązującymi zapisami i harmonogramami rzeczowo-finansowymi. Środki te w dalszej kolejności, będą mogły zostać wykorzystane jako dodatkowe zabezpieczenie zapotrzebowania na kapitał obrotowy na nowo pozyskanych projektach. Na podstawie przeprowadzonych przez Spółkę analiz stwierdzono, że sytuacja płynnościowa jest stabilna, a zatem sprawozdanie finansowe sporządzono przy założeniu kontynuowania działalności.

3. Istotne zasady (polityka) rachunkowości

Spółka w okresie 3 miesięcy zakończonych 31 marca 2019 roku dokonała zmiany stosowanych zasad rachunkowości w związku z czym dokonała przekształcenia danych porównawczych za rok 31 grudnia 2018 roku z uwzględnieniem aktualnych zasad (polityki) rachunkowości opisanych poniżej.

3.1. Wdrożenie MSSF 16

W styczniu 2016 roku Rada Międzynarodowych Standardów Rachunkowości wydała Międzynarodowy Standard Sprawozdawczości Finansowej 16 Leasing („MSSF 16”), który zastąpił MSR 17 Leasing, KIMSF 4 Ustalenie, czy umowa zawiera leasing, SKI 15 Leasing operacyjny – specjalne oferty promocyjne oraz SKI 27 Ocena istoty transakcji wykorzystujących formę leasingu. MSSF 16 określa zasady ujmowania dotyczące leasingu w zakresie wyceny, prezentacji i ujawniania informacji.

MSSF 16 wprowadza jednolity model rachunkowości leasingobiorcy i wymaga, aby leasingobiorca ujmował aktywa i zobowiązania wynikające z każdego leasingu z okresem przekraczającym 12 miesięcy, chyba że bazowy składnik aktywów ma niską wartość. W dacie rozpoczęcia leasingobiorca ujmuje składnik aktywów z tytułu prawa do użytkowania bazowego składnika aktywów oraz zobowiązanie z tytułu leasingu, które odzwierciedla jego obowiązek dokonywania opłat leasingowych.

Leasingobiorca odrębnie ujmuje amortyzację składnika aktywów z tytułu prawa do użytkowania i odsetki od zobowiązania z tytułu leasingu.

Leasingobiorca aktualizuje wycenę zobowiązania z tytułu leasingu po wystąpieniu określonych zdarzeń (np. zmiany w odniesieniu do okresu leasingu, zmiany w przyszłych opłatach leasingowych wynikającej ze zmiany w indeksie lub stawce stosowanej do ustalenia tych opłat). Co do zasady, leasingobiorca ujmuje aktualizację wyceny zobowiązania z tytułu leasingu jako korektę wartości składnika aktywów z tytułu prawa do użytkowania.

Spółka jest leasingobiorcą w przypadku umów najmu gruntów, powierzchni biurowych i mieszkalnych, środków transportu oraz urządzeń produkcyjnych.

Rachunkowość leasingodawcy zgodnie z MSSF 16 pozostaje zasadniczo niezmieniona względem obecnej rachunkowości zgodnie z MSR 17. Leasingodawca dalej będzie ujmował wszystkie umowy leasingowe z zastosowaniem tych samych zasad klasyfikacji co w przypadku MSR 17, rozróżniając leasing operacyjny i leasing finansowy.

MSSF 16 wymaga, zarówno od leasingobiorcy jak i od leasingodawcy, dokonywania szerszych ujawnień niż w przypadku MSR 17.

Leasingobiorca ma prawo wyboru pełnego bądź zmodyfikowanego podejścia retrospektywnego, a przepisy przejściowe przewidują pewne praktyczne rozwiązania.

Nowy standard miał istotny wpływ na sprawozdanie finansowe Spółki. Na koniec 2018 roku Spółka była leasingobiorcą w 52 umowach leasingu operacyjnego, najmu i dzierżawy zawartych na okresy od 1 do 2 lat, na podstawie których przysługuje jej prawo do użytkowania nieruchomości i instalacji technicznych.

Ponadto Spółka posiada prawo użytkowania wieczystego nieruchomości gruntowej, które na dzień 31 grudnia 2018 roku traktowane było na równi z prawem własności i które spełnia zawartą w MSSF 16 definicję leasingu.

Spółka wdrożyła MSSF 16 przy zastosowaniu zmodyfikowanej metody retrospektywnej, tj. bez przekształcania danych porównawczych, z ujęciem łącznego efektu pierwszego zastosowania standardu jako korekty bilansu otwarcia zysków zatrzymanych w dniu pierwszego zastosowania.

Ponadto Spółka zastosowała następujące dopuszczone przez standard rozwiązania praktyczne:

- wartość prawa do korzystania z tytułu wszystkich umów sklasyfikowanych uprzednio przez Spółkę jako leasing operacyjny zgodnie z MSR 17 na dzień pierwszego zastosowania MSSF 16 została ustalona w kwocie zobowiązania z tytułu leasingu skorygowanego o opłaty i przedpłaty ujęte w sprawozdaniu z sytuacji finansowej bezpośrednio sprzed dnia pierwszego zastosowania,
- umowy, których okres leasingu kończy się w 2019 roku, Spółka ujmuje jako koszty metodą liniową w okresie leasingu.

W związku z zastosowaniem MSSF 16 Spółka rozpoznała na dzień pierwszego zastosowania prawa do korzystania w kwocie 7 146 tysięcy złotych oraz zobowiązania z tytułu leasingu w kwocie 5 227 tysięcy złotych. Prawa z tytułu korzystania zaprezentowane zostały w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w pozycji „Aktywa z tytułu prawa do użytkowania”, natomiast zobowiązania leasingowe w pozycji „Zobowiązania z tytułu leasingu” w podziale na część krótkoterminową i długoterminową.

Ponadto Spółka zaprzestała ujmowania nieruchomości w użytkowaniu wieczystym o wartości bilansowej 9 108 tysięcy złotych, prezentowanej na dzień 31 grudnia 2018 roku w pozycji „Rzeczowe aktywa trwałe”. Spółka oszacowała, że łączny efekt pierwszego zastosowania standardu na zyski zatrzymane na dzień pierwszego zastosowania wyniesie 318 tysięcy złotych.

Wpływ zmian na dane finansowe w pozycjach skróconego śródrocznego sprawozdania z sytuacji finansowej Spółki został zaprezentowany w poniższej tabeli:

	<i>Rzeczowe aktywa trwałe</i>	<i>Aktywa z tytułu prawa do użytkowania</i>	<i>Długoterminowe rozliczenia międzyokresowe</i>	<i>Zyski (straty) z lat ubiegłych</i>	<i>Długoterminowe zobowiązania z tytułu leasingu finansowego</i>	<i>Krótkoterminowe zobowiązania z tytułu leasingu finansowego</i>
Przed korektą	132 814		5 603	(41 459)	1 223	1 148
Wdrożenie MSSF 16	–	7 146	–	318	793	6 035
Korekta prezentacji	(13 740)	13 740	(1 601)	–	(1 601)	–
Po korekcie	119 074	20 886	4 002	(41 141)	415	7 183

3.2. Korekta prezentacji kosztów sprzedanych towarów i materiałów oraz kosztów działalności badawczej

W 2018 roku Spółka dokonała zmiany prezentacji kosztów sprzedanych towarów i materiałów oraz kosztów działalności badawczej, które do tej pory prezentowane były w pozycji „Koszty sprzedanych produktów i usług”. Dotychczasowa prezentacja została zmieniona na prezentację tych kosztów w odrębnych pozycjach sprawozdania z całkowitych dochodów. W ocenie Spółki, dokonana korekta przyczyni się do zwiększenia przejrzystości danych i ułatwi ich analizę uczestnikom rynku.

Porównywalne dane finansowe w pozycjach sprawozdania z całkowitych dochodów za okres 3 miesięcy zakończony 31 marca 2018 roku, których prezentacja uległa zmianie w porównaniu do danych przedstawionych w śródrocznym skróconym sprawozdaniu finansowym za okres 3 miesięcy zakończony 31 marca 2019 roku, zostały skorygowane w zaprezentowany poniżej sposób:

	<i>Koszty sprzedanych produktów i usług</i>	<i>Koszty sprzedanych towarów i materiałów</i>	<i>Koszty prac badawczych</i>
Przed korektą	(125 993)	–	–
Korekta prezentacji kosztu sprzedanych towarów i materiałów	662	(662)	–
Koszty prac badawczych	1 193	–	(1 193)
Po korekcie	(124 138)	(662)	(1 193)

4. Istotne wartości oparte na profesjonalnym osądzie i szacunkach

4.1. Profesjonalny osąd

Sporządzenie skróconego śródrocznego sprawozdania finansowego Spółki wymaga od Zarządu osądów, szacunków oraz założeń, które mają wpływ na prezentowane przychody, koszty, aktywa i zobowiązania i powiązane z nimi noty oraz ujawnienia dotyczące zobowiązań warunkowych. Niepewność co do tych założeń i szacunków może spowodować istotne korekty wartości bilansowych aktywów i zobowiązań w przyszłości, ponieważ faktycznie zrealizowane wartości mogą różnić się od szacowanych przez Zarząd.

W procesie stosowania zasad (polityki) rachunkowości Zarząd dokonał następujących osądów, które mają największy wpływ na przedstawiane wartości bilansowe aktywów i zobowiązań.

Klasyfikacja umów leasingu, w których Spółka występuje jako leasingobiorca

Spółka uznaje umowę za umowę leasingu, jeżeli na jej mocy Spółce jest przekazywane prawo do kontroli użytkowania zidentyfikowanego składnika aktywów na dany okres w zamian za wynagrodzenie. Spółka, wyceniając wartość aktywów w użytkowaniu oraz zobowiązań z tytułu leasingu, dokonuje oceny prawdopodobieństwa skorzystania z opcji przedłużenia lub wypowiedzenia umowy leasingu, prawdopodobieństwa skorzystania z opcji wykupu przedmiotu leasingu oraz szacunków pozostałych kosztów związanych z zakończeniem umowy leasingu.

Identyfikacja wbudowanych instrumentów pochodnych

Na koniec każdego okresu sprawozdawczego kierownictwo Spółki dokonuje oceny, czy w ramach podpisanych umów występują cechy ekonomiczne i ryzyko właściwe dla wbudowanego instrumentu pochodnego w walucie obcej, które byłyby ściśle powiązane z cechami ekonomicznymi i ryzykiem właściwym dla umowy zasadniczej (głównego kontraktu).

Umowy konsorcjalne

Każdorazowo, po podpisaniu umowy o usługę budowlaną realizowanej w ramach konsorcjum, Zarząd dokonuje oceny charakteru umowy w celu określenia sposobu ujmowania przychodów i kosztów kontraktowych.

4.2. Niepewność szacunków

Poniżej omówiono podstawowe założenia dotyczące przyszłości i inne kluczowe źródła niepewności występujące na koniec okresu sprawozdawczego, z którymi związane jest istotne ryzyko znaczącej korekty wartości bilansowych aktywów i zobowiązań w następnym okresie sprawozdawczym. Spółka przyjęła założenia i szacunki na temat przyszłości na podstawie wiedzy posiadanej podczas sporządzania skróconego śródrocznego sprawozdania finansowego. Występujące założenia i szacunki mogą ulec zmianie na skutek wydarzeń w przyszłości wynikających ze zmian rynkowych lub zmian nie będących pod kontrolą Spółki. Takie zmiany są odzwierciedlane w szacunkach lub założeniach w chwili wystąpienia.

Utrata wartości aktywów

Na koniec okresu sprawozdawczego Spółka przeprowadza test na utratę wartości firmy oraz analizę utraty wartości rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych o określonym okresie użytkowania, w przypadku których zidentyfikowano przesłanki utraty wartości. Wymaga to oszacowania wartości odzyskiwalnej ośrodka wypracowującego środki pieniężne, do którego należą te aktywa. Wartość odzyskiwalna odpowiada wartości wyższej z dwóch – użytkowej lub godziwej pomniejszonej o koszty zbycia. Oszacowanie wartości użytkowej polega na ustaleniu przyszłych przepływów pieniężnych generowanych przez ośrodek wypracowujący środki pieniężne i ustalenia stopy dyskontowej do zastosowania w celu obliczenia bieżącej wartości tych przepływów. Spółka dokonała oceny, czy występują przesłanki mogące wskazywać na utratę wartości aktywów. Przeprowadzona analiza wykazała, że w okresie 3 miesięcy zakończonym 31 marca 2019 roku przesłanki takie nie wystąpiły.

Wartości odpisów aktualizujących wartość aktywów na koniec okresu sprawozdawczego zostały przedstawione w notach 11.9, 11.13 oraz 11.15 niniejszego skróconego śródrocznego sprawozdania finansowego.

Wycena rezerw z tytułu świadczeń pracowniczych

Rezerwy z tytułu świadczeń pracowniczych (odprawy emerytalne oraz nagrody jubileuszowe) zostały oszacowane za pomocą metod aktuarialnych. Przyjęte w tym celu założenia zostały przedstawione w notach 11.23 oraz 11.27. Zmiana rezerw z tytułu świadczeń pracowniczych w okresie związana jest z ujęciem kosztów bieżącego zatrudnienia, kosztów odsetek oraz wypłaconych świadczeń.

Składnik aktywów z tytułu podatku dochodowego

Spółka rozpoznaje składnik aktywów z tytułu podatku odroczonego, w tym aktywa z tytułu straty podatkowej, bazując na założeniu, że w przyszłości zostanie osiągnięty zysk podatkowy pozwalający na jego wykorzystanie w oparciu o przygotowane projekcje wyniku podatkowego. Pogorszenie uzyskiwanych wyników podatkowych w przyszłości mogłoby spowodować, że założenie stałoby się nieuzasadnione. Aktywa z tytułu podatku odroczonego są wyceniane przy zastosowaniu stawek podatkowych, które będą stosowane na moment przewidywanego zrealizowania składnika aktywów, przyjmując za podstawę przepisy podatkowe, które obowiązywały na dzień sporządzenia sprawozdania finansowego.

Wartość godziwa instrumentów finansowych

Wartość godziwą instrumentów finansowych, dla których nie istnieje aktywny rynek ustala się wykorzystując odpowiednie techniki wyceny. Przy wyborze odpowiednich metod i założeń Spółka kieruje się profesjonalnym osądem. Sposób ustalenia wartości godziwej poszczególnych instrumentów finansowych został przedstawiony w nocie 13.

Stawki amortyzacyjne

Wysokość stawek oraz odpisów amortyzacyjnych jest ustalana na podstawie przewidywanego okresu ekonomicznego użytkowania danego składnika rzeczowych aktywów trwałych oraz wartości niematerialnych, a także szacunków dotyczących wartości rezydualnej środków trwałych. Spółka corocznie dokonuje weryfikacji przyjętych okresów ekonomicznej użyteczności na podstawie bieżących szacunków. Na dzień 31 marca 2019 roku Zarząd ocenia, że okresy użyteczności aktywów przyjęte przez Spółkę dla celów amortyzacji odzwierciedlają oczekiwany okres przynoszenia korzyści ekonomicznych przez te aktywa w przyszłości. Jednakże faktyczne okresy przynoszenia korzyści przez te aktywa w przyszłości mogą różnić się od zakładanych, w tym również ze względu na techniczne starzenie się majątku.

Ujmowanie przychodu

Spółka ujmuje przychody w cenie transakcyjnej, czyli kwocie wynagrodzenia, które – zgodnie z oczekiwaniem jednostki – przysługuje jej w zamian za przekazanie przyrzeczonych dóbr lub usług klientowi.

Spółka przypisuje cenę transakcyjną do każdego zobowiązania do wykonania świadczenia na podstawie proporcjonalnej indywidualnej ceny sprzedaży.

Spółka oszacowuje zmienną kwotę wynagrodzenia, do którego będzie uprawniona w zamian za przekazanie przyrzeczonych dóbr lub usług na rzecz klienta wg wartości najbardziej prawdopodobnej i zalicza do ceny transakcyjnej część lub całość kwoty wynagrodzenia zmiennego wyłącznie w takim zakresie, w jakim istnieje wysokie prawdopodobieństwo, że nie nastąpi odwrócenie znaczącej części kwoty wcześniej ujętych skumulowanych przychodów w momencie, kiedy ustanie niepewność co do wysokości wynagrodzenia zmiennego.

Spółka dokonuje tych szacunków na podstawie danych historycznych dotyczących rozliczeń z klientem oraz na podstawie zapisów kontraktowych w przypadku indeksowania ceny umowy.

Spółka ujmuje przychody w następujący sposób:

- a) przychody z tytułu sprzedaży produktów i świadczenia usług są ujmowane na podstawie stopnia zaawansowania ich realizacji wg metody opartej na nakładach poniesionych na realizację umowy.
- b) przychody ze sprzedaży towarów rozpoznawane są w określonym momencie, tj. gdy klient uzyska kontrolę nad towarem. Klient uzyskuje kontrolę nad towarem w chwili odbioru towaru lub dostarczenia towaru do miejsca przeznaczenia, zależnie od zapisów kontraktowych dotyczących warunków dostawy.

Spółka ujmuje przychody w miarę upływu czasu, ponieważ:

- a) w wyniku wykonania świadczenia przez Spółkę powstaje lub zostaje ulepszony składnik aktywów, a kontrolę nad tym składnikiem aktywów – w miarę jego powstawania lub ulepszania – sprawuje klient oraz
- b) w wyniku wykonania świadczenia przez jednostkę nie powstaje składnik aktywów o alternatywnym zastosowaniu dla Spółki, której przysługuje egzekwowne prawo do zapłaty za dotychczas wykonane świadczenie.

Spółka ocenia, czy umowa zawiera istotny element finansowania. Spółka nie koryguje przyrzeczonej kwoty wynagrodzenia o wpływ istotnego elementu finansowania, jeśli w momencie zawarcia umowy oczekuje, że okres od momentu przekazania przyrzeczonego dobra lub usługi klientowi do momentu zapłaty za dobro lub usługę przez klienta wyniesie nie więcej niż jeden rok.

Przychody z tytułu realizacji umów o usługę rozpoznaje się i ujmuje zgodnie z zasadami omówionymi w nocie 10.

Rezerwa na przewidywane straty z tytułu realizowanych umów

Na koniec każdego okresu sprawozdawczego Spółka dokonuje aktualizacji szacunków całkowitych przychodów oraz kosztów z tytułu realizowanych umów rozliczanych metodą stopnia zaawansowania kontraktu. Przewidywaną stratę na kontrakcie Spółka ujmuje jako koszt zgodnie z MSR 37. Szczegóły dotyczące rozliczenia przychodów i kosztów z umów za rok obrotowy zostały przedstawione w nocie 10 niniejszego skróconego śródrocznego sprawozdania finansowego.

Rezerwa na koszty z tytułu nieterminowej realizacji umów

Spółka tworzy rezerwę na karę umowną z tytułu nieterminowej realizacji umowy, jeżeli występuje istotne prawdopodobieństwo naliczenia kary za opóźnienie w realizacji przedmiotu umowy i opóźnienie to powstało z winy Spółki, jako wykonawcy umowy. Wysokość rezerwy wynika z zapisanej w danej umowie wartości kary za dany okres opóźnienia.

Rezerwa na naprawy gwarancyjne

Udzielane przez Spółkę gwarancje odzwierciedlają wyłącznie zapewnienie, że dostarczone produkty lub usługi będą działać zgodnie z ustaloną specyfikacją i zamierzeniem stron. W związku z powyższym Spółka nie wyodrębnia odrębnego zobowiązania do wykonania świadczenia.

Rezerwy szacuje się na podstawie określonego przez Zarząd Spółki stopnia prawdopodobieństwa wystąpienia zobowiązania w przyszłości na podstawie realizowanych umów o usługę. Utrzymywane są w danym stopniu istnienia prawdopodobieństwa wystąpienia do dnia wygaśnięcia prawa do realizacji gwarancji lub roszczeń naprawczych.

Rezerwy na naprawy gwarancyjne są tworzone w ciężar kosztu własnego kontraktu na podstawie stopnia zaawansowania kosztów bezpośrednich. Koszty związane z naliczaniem rezerw na naprawy gwarancyjne są uwzględniane w stopniu zaawansowania realizacji umowy.

Odpisy aktualizujące wartość aktywów finansowych

Na dzień zakończenia okresu sprawozdawczego Spółka wycenia odpis na oczekiwane straty kredytowe w kwocie równej 12-miesięcznym oczekiwany stratom kredytowym bądź oczekiwany stratom kredytowym w okresie życia instrumentu finansowego. Do oceny ryzyka kredytowego użyto zewnętrzne ratingi banków oraz publicznie dostępne informacje ze stron agencji ratingowych. W przypadku należności z tytułu dostaw i usług, Spółka stosuje uproszczone podejście i wycenia odpis na oczekiwane straty kredytowe w kwocie równej oczekiwany stratom kredytowym w całym okresie życia instrumentu.

Niepewność związana z rozliczeniami podatkowymi

Obowiązujące w Polsce przepisy podatkowe podlegają częstym zmianom, powodując istotne różnice w ich interpretacji i istotne wątpliwości w ich stosowaniu. Organy podatkowe posiadają instrumenty kontroli umożliwiające im weryfikację podstaw opodatkowania (w większości przypadków w okresie poprzednich 5 lat obrotowych), oraz nakładanie kar i grzywien. Od 15 lipca 2016 roku Ordynacja Podatkowa uwzględnia także postanowienia Ogólnej Klauzuli Zapobiegającej Nadużyciom (GAAR), która ma zapobiegać powstawaniu i wykorzystywaniu sztucznych struktur prawnych stworzonych w celu uniknięcia opodatkowania. Klauzulę GAAR należy stosować tak w odniesieniu do transakcji dokonanych po jej wejściu w życie, jak i do transakcji, które zostały przeprowadzone przed wejściem w życie klauzuli GAAR, ale dla których po dacie wejścia klauzuli w życie korzyści były lub są nadal osiągnane. W konsekwencji ustalenie zobowiązań podatkowych, aktywów oraz rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego może wymagać istotnego osądu, w tym dotyczącego transakcji już zaistniałych, a kwoty prezentowane i ujawniane w sprawozdaniach finansowych mogą się zmienić w przyszłości w wyniku kontroli organów podatkowych.

Spółka ujmuje i wycenia aktywa lub zobowiązania z tytułu bieżącego i odroczonego podatku dochodowego przy zastosowaniu wymogów MSR 12 Podatek dochodowy w oparciu o zysk (stratę podatkową), podstawę opodatkowania, nierozliczone straty podatkowe, niewykorzystane ulgi podatkowe i stawki podatkowe, uwzględniając ocenę niepewności związanych z rozliczeniami podatkowymi.

Prawdopodobieństwo rozliczenia składnika aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego z przyszłymi zyskami podatkowymi opiera się na budżecie Spółki zatwierdzonym przez Zarząd Spółki. Jeżeli prognozowane wyniki finansowe wskazują, że Spółka osiągnie wystarczający dochód do opodatkowania, aktywa na podatek odroczoney ujmowane są w pełnej wysokości.

Gdy istnieje niepewność co do tego, czy i w jakim zakresie organ podatkowy będzie akceptował poszczególne rozliczenia podatkowe transakcji, Spółka ujmuje te rozliczenia uwzględniając ocenę niepewności.

5. Waluta pomiaru i waluta sprawozdań finansowych

Walutą pomiaru i walutą sprawozdawczą niniejszego śródrocznego skróconego sprawozdania finansowego jest złoty polski.

Kursy walutowe przyjęte dla potrzeb wyceny bilansowej:

	31 marca 2019	31 grudnia 2018	31 marca 2018
USD	3,8365	3,7597	3,4139
EUR	4,3013	4,3000	4,2085
GBP	4,9960	4,7895	4,7974
CHF	3,8513	3,8166	3,5812
SEK	0,4130	0,4201	0,4097
TRY	0,6802	0,7108	0,8625

6. Zmiana szacunków

W okresie 3 miesięcy zakończonym 31 marca 2019 roku oraz na dzień 31 marca 2019 roku miały miejsce zmiany szacunków w istotnych obszarach działalności Spółki, które zostały opisane w nocie 4.2.

7. Zmiany w strukturze Spółki

W okresie 3 miesięcy zakończonym 31 marca 2019 roku nie zaszły żadne zmiany w strukturze Spółki.

8. Sezonowość lub cykliczność działalności Spółki

Działalność Spółki nie cechuje się sezonowością ani cyklicznością istotnie wpływającą na wynik finansowy.

9. Informacje dotyczące segmentów

Spółka wyróżnia jedną segment operacyjny rynku, tj. segment „Obiekty energetyczne i ochrony środowiska”. Zarząd Spółki dokonuje oceny działalności Spółki na podstawie jej sprawozdania finansowego.

10. Aktywa i zobowiązania z tytułu umów

Stany aktywów i zobowiązań z tytułu umowy na koniec okresu sprawozdawczego przedstawia poniższa tabela:

	31 marca 2019	31 grudnia 2018 (przekształcone)
Aktywa z tytułu umowy brutto	311 380	206 997
Odpisy aktualizujące wartość aktywów z tytułu umowy (-)	(2 734)	(1 848)
Aktywa z tytułu umowy	308 646	205 149
Zobowiązania z tytułu umowy, w tym zaliczki	176 096	132 656

Aktywa z tytułu umowy podlegają regulacjom MSSF 9 w zakresie szacowania strat z tytułu utraty wartości.

Poniższa tabela przedstawia skutki wyceny umów, w tym przychody oraz koszty realizowanych umów ujęte zgodnie z MSSF 15 na dzień 31 marca 2019 roku i na dzień 31 grudnia 2018 roku, jak również kwoty należne zamawiającym oraz kwoty należne od zamawiających z tytułu prac wynikających z realizowanych umów.

	31 marca 2019	31 grudnia 2018 (przekształcone)
Kwota przychodów początkowo ustalona w umowie	3 249 425	2 987 821
Zmiana przychodów z umowy	36 021	69 565
Łączna kwota przychodów z umowy	3 285 446	3 057 386
Koszty umowy poniesione do dnia bilansowego	1 377 768	1 114 203
Koszty pozostające do realizacji umowy	1 664 898	1 696 048
Szacunkowe łączne koszty umowy	3 042 666	2 810 251
Szacunkowe łączne wyniki z umów, w tym:	242 780	247 135
zyski	320 036	302 086
straty (-)	(77 256)	(54 951)

Aktywa (zobowiązania) z tytułu umowy prezentuje poniższa tabela:

	31 marca 2019	31 grudnia 2018 (przekształcone)
Stan otrzymanych zaliczek na dzień bilansowy	122 653	75 076
Kwota zaliczek możliwa do kompensaty z należnościami z tytułu umów o usługę budowlaną	18 582	11 382
Koszty umowy poniesione do dnia bilansowego	1 379 335	1 118 280
Zyski narastająco ujęte do dnia bilansowego (+)	181 362	162 385
Straty narastająco ujęte do dnia bilansowego (-)	(77 256)	(54 951)
Przychody z umowy narastająco ujęte do dnia bilansowego	1 483 441	1 225 713
Kwoty zafakturowane do dnia bilansowego (faktury częściowe)	1 225 050	1 074 902
Rozliczenie z tytułu umów na dzień bilansowy (per saldo), w tym:	258 391	150 811
aktywa z tytułu umowy pomniejszone o zaliczki możliwe do kompensaty	311 380	206 997
zobowiązania z tytułu umowy	71 570	67 566

Spółka dokonała analizy zmian aktywów i zobowiązań z tytułu umowy oraz czynników będących przyczynami tych zmian w okresie 3 miesięcy 2019 roku oraz w okresie 12 miesięcy 2018 roku.

Najważniejsze przyczyny zmian aktywów i zobowiązań z tytułu umowy w okresie sprawozdawczym przedstawiają poniższe tabele:

Aktywa z tytułu umowy:

	31 marca 2019	31 grudnia 2018 (przekształcone)
Aktywa z tytułu umowy na początek okresu	205 149	137 583
Przychody odniesione w okresie sprawozdawczym na aktywa z tytułu umowy	114 915	122 630
Łączne korekty przychodów odniesione na aktywa z tytułu umowy	-	-
Zmiany odpisów aktualizujących aktywa z tytułu umowy	(885)	(507)
Przeklasyfikowanie do należności z tytułu dostaw i usług (-)	(10 533)	(54 557)
Aktywa z tytułu umowy na koniec okresu	308 646	205 149

Zobowiązania z tytułu umowy:

	31 marca 2019	31 grudnia 2018 (przekształcone)
Zobowiązania z tytułu umowy na początek okresu	132 656	39 479
Zobowiązania do wykonania świadczenia ujęte w okresie sprawozdawczym jako zobowiązania z tytułu umowy	64 476	127 201
Łączne korekty przychodów odniesione na zobowiązania z tytułu umowy	-	-
Rozpoznanie przychodu ujętego w saldzie zobowiązań z tytułu umowy na początek okresu (-)	(21 036)	(34 024)
Zobowiązania z tytułu umowy na koniec okresu	176 096	132 656

Ujawnienia dotyczące aktywowanych kosztów doprowadzenia do zawarcia i wykonania umów Spółka prezentuje w pozycji „Rozliczenia międzyokresowe krótkoterminowe”.

10.1. Informacje dotyczące kluczowych kontraktów realizowanych przez Spółkę

10.1.1. Projekt Jaworzno

Spółka RAFAKO S.A. w Konsorcjum firm: RAFAKO S.A. (Lider Konsorcjum) i MOSTOSTAL WARSZAWA S.A. realizuje kontrakt na „Budowę nowych mocy w technologiach węglowych w TAURON Wytwarzanie S.A. – Budowę bloku energetycznego o mocy 910 MW na parametry nadkrytyczne w Elektrowni Jaworzno III – Elektrownia II – w zakresie: kocioł parowy, turbozespół, budynek główny, część elektryczna i AKPiA Bloku”. Ostateczny podział prac w ramach Konsorcjum został ustalony w dniu 4 sierpnia 2013 roku na podstawie zmian wprowadzonych do umowy konsorcjum, które dotyczyły przejęcia przez RAFAKO S.A. 99,99% prac w ramach Projektu (tym samym dla spółki Mostostal Warszawa pozostało 0,01%) oraz zmiany podziału wynagrodzenia należnego każdemu z partnerów konsorcjum odpowiednio do udziału w realizowanych pracach. Kontrakt na budowę Bloku Energetycznego Jaworzno III został zawarty w dniu 17 kwietnia 2014 roku. Aktualna wartość kontraktu (po podpisaniu Aneksu nr 5) wynosi około 4,5 miliarda złotych netto. To największy wartościowo kontrakt realizowany dotychczas przez spółkę RAFAKO S.A. Obecnie realizacja projektu Jaworzno wkroczyła w ostatnią fazę, tj. fazę rozruchu i uruchomienia Bloku, która będzie realizowana do Przejęcia Bloku do Eksploatacji. Zgodnie z harmonogramem kontraktu Przejęcie Bloku do Eksploatacji powinno nastąpić do dnia 20 listopada 2019 roku. Realizacja tego kamienia milowego w przewidzianym w kontrakcie terminie jest ostatnim kluczowym etapem okresu budowy całej inwestycji. Po zrealizowaniu kamienia milowego dotyczącego Przejęcia Bloku do Eksploatacji Kontrakt wchodzi w fazę Okresu Gwarancji, w trakcie którego w terminie do 12 miesięcy od Przejęcia Bloku do Eksploatacji mają nastąpić końcowe Pomiary Gwarantowanych Parametrów Technicznych. W Okresie Gwarancyjnym nastąpi przekazanie Zamawiającemu dokumentacji powykonawczej i zafakturowanie ostatniego kamienia milowego zgodnie z Harmonogramem Rzeczowo - Finansowym Kontraktu planowanym na luty 2020 roku. W Okresie Gwarancyjnym do czasu wykonania Pomiarów Parametrów Gwarantowanych zakłada się wykonywane dodatkowe prace optymalizujące mające na celu przygotowanie Bloku do przeprowadzenia ww. pomiarów. Gwarancją terminowego zakończenia kontraktu jest niezakłócony przebieg procesu rozruchu na poszczególnych jego etapach. Każde ujawnienie się wad czy awarii maszyn bądź urządzeń, wystąpienie nieprzewidzianych technicznych problemów w instalacjach technologicznych i elektrycznych, w szczególności na styku instalacji z urządzeniami oraz konieczność wykonania nieplanowanych prac dodatkowych może spowodować opóźnienie w realizacji kontraktu. Z kolei niezakończenie realizacji kontraktu w ustalonym terminie, tj. niepodpisanie Protokołu Przekazania Bloku do Eksploatacji do 20 listopada 2019 roku może spowodować naliczenie przez Inwestora kar za nieterminową realizację kontraktu, co w sposób istotny mogłoby negatywnie wpłynąć na wynik i sytuację finansową zarówno RAFAKO S.A. jak i spółki celowej realizującej projekt. Biorąc pod uwagę aktualne zaawansowanie prac związanych z fazą rozruchu Spółka nie widzi zagrożeń dotyczących niedotrzymania umownego terminu przekazania Bloku do eksploatacji.

Zasady rozliczania Projektu Jaworzno:

Na potrzeby realizacji Projektu została utworzona spółka celowa (E003B7 Sp. z o.o.), której RAFAKO S.A. podzleciła około 88,7% zakresu prac Projektu; pozostałe 11,3% pozostaje w bezpośredniej realizacji RAFAKO S.A. (o wartości około 506 milionów złotych; w tym zaprojektowanie tzw. Wyspy kotłowej oraz dostawa części ciśnieniowych kotła i instalacji odpylania), która głównie planowana była na lata 2015 – 2017.

RAFAKO S.A. oraz E003B7 Sp. z o.o. na potrzeby realizacji Projektu zawarły umowy z podmiotami finansowymi, na mocy których otrzymały gwarancje bankowe/ubezpieczeniowe, których obecna wartość wynosi 604 miliony złotych, niezbędne do realizacji tego projektu, jednocześnie ustanowione zostały zabezpieczenia na majątku obu podmiotów jako zabezpieczenie dla tych instrumentów. W dniu 1 marca 2017 roku podpisany został z zamawiającym aneks wydłużający termin realizacji projektu oraz podnoszący jego wartość, co zostało szerzej opisane w nocie III.1. sprawozdania z działalności Grupy Kapitałowej RAFAKO za 2017 rok.

W wyniku uzgodnień z instytucjami finansowymi, które udzieliły gwarancji związanych z kontraktem Jaworzno, RAFAKO S.A. nie przewiduje wypłaty dywidendy ze spółki E003B7 Sp. z o.o. do czasu trwania umów gwarancyjnych, ponieważ mogłoby to skutkować negatywnymi konsekwencjami ze strony instytucji gwarantujących.

RAFAKO S.A. w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym kompensuje przychody i koszty oraz rozrachunki dotyczące realizacji Projektu powstałe pomiędzy RAFAKO S.A. a spółką celową. RAFAKO S.A. ujmuje w jednostkowym sprawozdaniu finansowym jedynie przychody i koszty dotyczące jej zakresu prac, czyli 11,3% zakresu prac na Projekcie Jaworzno. W sprawozdaniu jednostkowym nie są ujmowane przychody i koszty dotyczące części realizowanej przez spółkę celową E003B7 Sp. z o.o. – ta część jest prezentowana w jednostkowym sprawozdaniu E003B7 Sp. z o.o. oraz w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy Kapitałowej RAFAKO.

RAFAKO S.A. jako lider Konsorcjum wystawia faktury na pełny zakres prac na rzecz Zamawiającego; płatności z tytułu realizacji kontraktu są przekazywane bezpośrednio na rzecz Spółki celowej oraz kluczowych podwykonawców i poddostawców. Zapłata za zakres prac zrealizowany przez RAFAKO S.A. jest dokonywana przez spółkę celową.

10.1.2. Projekt Opole

W lutym 2012 roku Spółka jako lider Konsorcjum (RAFAKO S.A., Polimex-Mostostal S.A., Mostostal Warszawa S.A.) podpisała umowę z firmą PGE Elektrownia Opole S.A. (obecnie PGE Górnictwo i Energetyka Konwencjonalna S.A. – „Zamawiający”), o wartości 9,4 mld złotych netto (tj. 11,6 mld złotych brutto), której przedmiotem jest zaprojektowanie, dostawa, wykonanie prac budowlanych, montaż, uruchomienie i wszystkie związane z tym procesem usługi, wykonane na zasadzie „pod klucz”, obiektu składającego się z bloku energetycznego nr 5 oraz nr 6 w Elektrowni Opole wraz z urządzeniami i wyposażeniem, jak również związanymi z nimi budynkami oraz budowlami.

RAFAKO S.A. zleciło swojej spółce zależnej tj. E001RK Sp. z o.o. („SPV-Rafako”) jako podwykonawcy realizację 100% zakresu prac i usług związanych z budową bloków w Elektrowni Opole. Wynagrodzenie SPV-Rafako za realizację prac i usług zostało określone na poziomie 3,96 mld złotych netto (tj. 4,9 mld złotych brutto).

SPV-Rafako zawarła z GE Power Sp. z o.o. (dawniej Alstom Power Sp. z o.o.) umowę podwykonawczą, na mocy której SPV-Rafako powierzyła GE Power 100% zakresu prac i usług wchodzących w zakres prac Spółki w ramach Projektu Opole. GE Power przejął wszelką odpowiedzialność za realizację kontraktu wobec Zamawiającego.

Dnia 10 października 2018 roku RAFAKO S.A., Polimex-Mostostal S.A., Mostostal Warszawa S.A. oraz GE Power zawarło z PGE Górnictwo i Energetyka Konwencjonalna S.A. aneks do umowy z dnia 15 lutego 2012 roku na budowę bloków energetycznych nr 5 i 6 w PGE GiEK S.A. Oddział Elektrownia Opole realizowanej przez Konsorcjum oraz GE Power sp. z o.o., które jest generalnym projektantem oraz pełni funkcję lidera konsorcjum zarządzającego realizacją Projektu. Na mocy zawartego aneksu zmianie uległ termin przekazania do eksploatacji bloków nr 5 i 6, co powinno nastąpić odpowiednio do 15 czerwca 2019 roku oraz 30 września 2019 roku.

Zasady rozliczania kontraktu Opole:

Prezentacja przychodów i kosztów wynikających z tego kontraktu nie ma wpływu na wartości wykazane w sprawozdaniu z całkowitych dochodów Spółki.

Wartość rozrachunków wynikających z tego kontraktu nie ma wpływu na wartości zaprezentowane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej Spółki.

Płatności wynikające z kontraktu, po spełnieniu warunków płatności są dokonywane przez Klienta bezpośrednio na rzecz GE Power.

11. Rodzaj i kwoty pozycji w znaczący sposób wpływających na aktywa, zobowiązania, kapitał, wynik finansowy oraz przepływy środków pieniężnych

11.1. Przychody ze sprzedaży, koszty sprzedaży, przychody i koszty operacyjne oraz finansowe

W okresie 3 miesięcy zakończonym 31 marca 2019 roku Spółka zanotowała 216 696 tysięcy złotych przychodów ze sprzedaży, tj. o 65 127 tysięcy złotych więcej niż w analogicznym okresie 2018 roku, głównie w następstwie wzrostu zaangażowania na projektach dotychczas realizowanych, w tym kontraktu na budowę bloku kogeneracyjnego opalanego biopaliwem dla litewskiego klienta UAB VILNIAUS KOGENERACINE JEGAINIE oraz w wyniku rozpoczęcia realizacji istotnych kontraktów w nowym sektorze gazu ziemnego i ropy naftowej.

Koszt własny sprzedaży produktów i materiałów w omawianym okresie wyniósł 199 728 tysięcy złotych. Biorąc pod uwagę zanotowane przez Spółkę przychody oraz koszty własne sprzedaży wypracowany zysk brutto ze sprzedaży osiągnął wartość 16 968 tysięcy złotych.

W bieżącym okresie sprawozdawczym na koszty sprzedaży wykazane w rachunku zysków i strat w kwocie 5 460 tysięcy złotych składają się koszty przygotowania ofert oraz działań w zakresie PR i marketingu.

Na pozostałe przychody operacyjne największy wpływ miał zanotowany przychód z tytułu udzielonego poręczenia jednostce zależnej w kwocie 1 374 tysiące złotych (31 marca 2018 roku: 1 309 tysięcy złotych). Ponadto w okresie 3 miesięcy 2019 roku Spółka dokonała rozwiązania odpisów aktualizujących wartość składników aktywów w kwocie 960 tysięcy złotych, w tym rozwiązanie odpisów aktualizujących wartość należności handlowych w kwocie 877 tysięcy złotych.

Na pozostałe koszty operacyjne największy wpływ miało utworzenie odpisów aktualizujących wartość należności z tytułu umów w kwocie 886 tysięcy złotych oraz koszty z tytułu przekazanych darowizn o wartości 491 tysięcy złotych (31 marca 2018 roku: 130 tysięcy złotych).

Przychody finansowe Spółki w okresie 3 miesięcy 2019 roku uzyskano w głównej mierze z dyskonta rozrachunków długoterminowych w kwocie 1 359 tysięcy złotych oraz z tytułu odsetek od instrumentów finansowych w kwocie 138 tysięcy złotych (31 marca 2018 roku: 150 tysięcy złotych).

Na koszty finansowe okresu decydujący wpływ miały koszty z tytułu odsetek od instrumentów finansowych w kwocie 1 224 tysiące złotych (31 marca 2018 roku: 816 tysięcy złotych) oraz odsetki od zobowiązań z tytułu świadczeń pracowniczych w kwocie 178 tysięcy złotych (31 marca 2018 roku: 181 tysięcy złotych).

11.2. Podatek dochodowy

Obciążenie podatkowe

Główne składniki obciążenia podatkowego w sprawozdaniu z całkowitych dochodów przedstawiają się następująco:

	<i>Okres 3 miesięcy zakończony 31 marca 2019</i>	<i>Okres 3 miesięcy zakończony 31 marca 2018 (przekształcone)</i>
Rachunek zysków i strat		
<i>Bieżący podatek dochodowy</i>	-	-
Bieżące obciążenie z tytułu podatku dochodowego	-	-
Korekty dotyczące bieżącego podatku dochodowego z lat ubiegłych	-	-
<i>Odroczony podatek dochodowy</i>	(546)	(6 853)
Związany z powstaniem i odwróceniem się różnic przejściowych	(546)	(6 853)
Korekty dotyczące odroczonego podatku dochodowego z lat ubiegłych	-	-
Obciążenie podatkowe wykazane w rachunku zysków i strat	<u>(546)</u>	<u>(6 853)</u>
	<i>Okres 3 miesięcy zakończony 31 marca 2019</i>	<i>Okres 3 miesięcy zakończony 31 marca 2018 (przekształcone)</i>
<i>Odroczony podatek dochodowy dotyczący innych całkowitych dochodów</i>	57	43
Związany z powstaniem i odwróceniem się różnic przejściowych	57	43
Obciążenie podatkowe wykazane innych całkowitych dochodach	<u>57</u>	<u>43</u>

Odroczonego podatek dochodowy wyliczony na dzień 31 marca 2019 roku

Odroczonego podatek dochodowy wyliczony na dzień 31 marca 2018 roku wynika z następujących pozycji:

	Sprawozdanie z sytuacji finansowej		Sprawozdanie z całkowitych dochodów za okres 3 miesięcy zakończony	
	31 marca 2019	31 grudnia 2018	31 marca 2019	31 marca 2018
- od ulg inwestycyjnych	(2)	(2)	-	-
- od różnicy pomiędzy podatkową a bilansową wartością środków trwałych oraz wartości niematerialnych	(15 100)	(14 165)	(935)	400
- od różnicy pomiędzy podatkową a bilansową wartością aktywów wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy	1 906	2 113	(207)	(68)
- od różnicy pomiędzy podatkową a bilansową wartością pożyczek i należności	3 946	4 117	(171)	161
- od różnicy pomiędzy podatkową a bilansową wartością należności i rozliczeń międzyokresowych z tytułu wyceny umów o usługę	(48 912)	(28 506)	(20 406)	(3 689)
- od różnicy pomiędzy podatkową a bilansową wartością zapasów	1 910	1 954	(44)	(56)
- od rezerw bilansowych	10 804	11 248	(444)	(2 475)
- od różnicy pomiędzy podatkową a bilansową wartością zobowiązań finansowych wycenianych według zamortyzowanego kosztu	35	27	8	(22)
- od różnicy pomiędzy podatkową a bilansową wartością zobowiązań, rezerw i rozliczeń międzyokresowych z tytułu wyceny umów o usługę	59 837	39 418	20 419	(702)
- z tytułu straty podatkowej	16 178	16 178	-	-
- z tytułu korekty kosztów dotyczącej niezapłaconych faktur	3 856	3 856	-	(100)
- pozostałe	1 357	66	1 291	(259)
Obciążenie/korzyść z tytułu odroczonego podatku dochodowego wykazana w rachunku zysków i strat			(546)	(6 853)
Obciążenie/korzyść z tytułu odroczonego podatku dochodowego wykazana w innych całkowitych dochodach			57	43
			(489)	(6 810)
Aktywa/rezerwa netto z tytułu podatku odroczonego, w tym:	35 816	36 304		
Aktywa z tytułu podatku odroczonego	35 816	36 304		
Rezerwa z tytułu podatku odroczonego	-	-		

Na dzień 31 marca 2019 roku Spółka rozpoznała aktywo z tytułu odroczonego podatku dochodowego od wartości straty podatkowej wykazanej w kwocie 85 146 tysięcy złotych, która zostanie rozliczona w przyszłych okresach sprawozdawczych.

W okresie 12 miesięcy 2018 roku Spółka zanotowała stratę podatkową w wysokości 2 977 tysięcy złotych. Spółka przeprowadziła analizę realizowalności aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego od wartości straty podatkowej na podstawie prognoz podatkowych. Działając zgodnie z zasadą ostrożnej wyceny, Zarząd Spółki podjął decyzję o nierozpoznaniu aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego od wartości straty podatkowej zanotowanej w okresie 12 miesięcy 2018 roku. Całkowita wartość straty podatkowej za lata 2015-2017 oraz 2018, która nie została rozpoznana w podatku odroczonego wynosi 160 517 tysięcy złotych.

11.3. Istotne pozycje w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych

Zmniejszenie stanu należności wykazane w rachunku przepływów pieniężnych za okres 3 miesięcy zakończony 31 marca 2019 roku w kwocie 88 177 tysięcy złotych wynikało przede wszystkim z następujących pozycji:

- ze zmniejszenia stanu należności handlowych w kwocie 94 209 tysięcy złotych,
- ze zwiększenia stanu należności budżetowych (w tym z tytułu podatku VAT) (704) tysiące złotych,
- ze zwiększenia stanu udzielonych zaliczek w kwocie (22 722) tysiące złotych,
- ze zmniejszenia stanu należności z tytułu kaucji w kwocie 8 919 tysięcy złotych,
- ze zwiększenia stanu należności z tytułu poręczeń w kwocie (1 533) tysiące złotych,
- ze zmniejszenia stanu pozostałych należności w kwocie 10 008 tysięcy złotych.

Dokładny opis zmian wartości kaucji i należności spornych w okresie 3 miesięcy zakończonym 31 marca 2019 roku został zamieszczony w nocie 11.13.

Zwiększenie stanu zobowiązań wykazane w rachunku przepływów pieniężnych w kwocie 549 tysięcy złotych wynikało przede wszystkim z następujących pozycji:

- zwiększenia stanu zobowiązań handlowych w kwocie 16 266 tysięcy złotych,
- zmniejszenia stanu zobowiązań z tytułu podatków i innych świadczeń (13 529) tysięcy złotych,
- zwiększenia stanu zobowiązań i rezerw na świadczenia pracownicze z wyłączeniem zysków/strat aktuarialnych w kwocie 2 214 tysięcy złotych,
- zmniejszenia stanu pozostałych zobowiązań w kwocie (4 402) tysiące złotych.

Zmiana stanu należności i zobowiązań z tytułu umów wykazana w rachunku przepływów pieniężnych w kwocie (60 057) tysięcy złotych wynikała przede wszystkim z następujących pozycji:

- zwiększenia stanu należności z tytułu wyceny umów (103 497) tysięcy złotych,
- zwiększenie stanu zobowiązań z tytułu wyceny umów o usługę w kwocie 43 440 tysięcy złotych.

Zmiana stanu rezerw i rozliczeń międzyokresowych wykazana w rachunku przepływów pieniężnych w kwocie (4 389) tysięcy złotych wynikała przede wszystkim z następujących pozycji:

- zmniejszenia stanu rezerw na naprawy gwarancyjne w kwocie (976) tysięcy złotych,
- zmniejszenia stanu rezerw na straty na kontraktach w kwocie (2 510) tysięcy złotych,
- zmiany stanu rozliczeń międzyokresowych w kwocie (833) tysiące złotych,
- zmiany stanu pozostałych rezerw (70) tysięcy złotych.

Wartość przepływów środków pieniężnych z tytułu nabycia rzeczowych aktywów trwałych oraz wartości niematerialnych wykazana w kwocie 243 tysiące złotych wynikała z zakupu rzeczowych aktywów trwałych w kwocie 169 tysiące złotych oraz wartości niematerialnych w kwocie 74 tysiące złotych.

Główny wpływ na wartość przepływów środków pieniężnych z tytułu działalności finansowej miał wzrost zadłużenia z tytułu kredytu w rachunku bieżącym i kredytu obrotowego udzielonego przez PKO BP S.A. w kwocie 5 638 tysięcy złotych.

11.4. Rzeczowe aktywa trwałe

31 marca 2019 roku	<i>Grunty</i>	<i>Budynki i budowle</i>	<i>Maszyny i urządzenia</i>	<i>Środki transportu</i>	<i>Środki trwałe w budowie</i>	<i>Ogółem</i>
Wartość netto na dzień 1 stycznia 2019 roku	9 184	76 752	41 703	5 175	–	132 814
Korekta bilansu otwarcia wynikająca z wdrożenia MSSF 16	(9 108)	–	(476)	(4 155)	–	(13 739)
Wartość netto na dzień 1 stycznia 2019 roku	76	76 752	41 227	1 020	–	119 075
Nabycia	–	–	–	–	109	109
Likwidacja/sprzedaż	–	–	(103)	(6)	–	(109)
Transfery ze środków trwałych w budowie	–	96	13	–	(109)	–
Odpis amortyzacyjny za okres sprawozdawczy	–	(669)	(1 204)	(1 147)	–	(3 020)
Odpis aktualizujący wartość środków trwałych za okres sprawozdawczy	–	–	56	–	–	56
Pozostałe, w tym reklasyfikacja środków trwałych na/z aktywa przeznaczone do sprzedaży	–	–	56	1 763	–	1 819
Wartość netto na dzień 31 marca 2019 roku	76	76 179	40 045	1 630	–	117 930

*środki trwałe stanowiące zabezpieczenie zobowiązań Spółki na dzień bilansowy zostały zaprezentowane w nocie 11.16.1.

31 marca 2018 roku	<i>Grunty</i>	<i>Budynki</i>	<i>Maszyny i urządzenia</i>	<i>Środki transportu</i>	<i>Środki trwałe w budowie</i>	<i>Ogółem</i>
Wartość netto na dzień 1 stycznia 2018 roku	9 232	79 329	46 303	5 495	5	140 364
Nabycia	–	–	–	–	533	533
Likwidacja/sprzedaż	–	(5)	(22)	(6)	–	(33)
Transfery ze środków trwałych w budowie	–	–	188	–	(188)	–
Odpis amortyzacyjny za okres sprawozdawczy	–	(657)	(1 282)	(321)	–	(2 260)
Odpis aktualizujący za okres sprawozdawczy	–	–	–	(6)	–	(6)
Pozostałe, w tym reklasyfikacja środków trwałych na/z aktywa przeznaczone do sprzedaży	–	–	18	–	–	18
Wartość netto na dzień 31 marca 2018 roku (niebadane)	9 232	78 667	45 205	5 162	350	138 616

11.5. Nabycie i sprzedaż składników rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych

	Okres 3 miesięcy zakończony 31 marca 2019	Okres 3 miesięcy zakończony 31 marca 2018
Nabycie składników rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych*	835	598
Przychody ze sprzedaży rzeczowych aktywów trwałych	108	50

* wartość nakładów inwestycyjnych poniesionych w okresie na zakup środków trwałych wynikająca z tabeli ruchu środków trwałych oraz wartość nakładów inwestycyjnych poniesionych na zakup wartości niematerialnych

Przedmiotem nakładów inwestycyjnych Spółki na rzeczowy majątek trwały były przede wszystkim zakupy oraz modernizacja maszyn i urządzeń do produkcji oraz zakup sprzętu komputerowego, a także zakup środków transportu. Powyższe inwestycje były finansowane ze środków własnych oraz w formie leasingu finansowego.

11.6. Aktywa z tytułu prawa do użytkowania

Spółka jako leasingobiorca użytkuje rzeczowe aktywa trwałe na podstawie umów leasingu finansowego. Wartość bilansowa aktywów będących przedmiotem umów leasingu finansowego przedstawia się następująco:

	Grunty	Budynki i budowle	Maszyny i urządzenia	Środki transportu	Ogółem
Na dzień 1 stycznia 2019 roku					
Wartość brutto	–	–	738	6 621	7 359
Korekta bilansu otwarcia wynikająca z wdrożenia MSSF 16	9 357	1 322	5 526	49	16 254
Umorzenie i odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości	–	–	(261)	(2 466)	(2 727)
Wartość netto	9 357	1 322	6 033	4 204	20 886
Na dzień 31 marca 2019 roku					
Wartość brutto	9 357	1 322	6 264	5 567	22 510
Umorzenie i odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości	(29)	(196)	(726)	(1 645)	(2 596)
Wartość netto	9 328	1 126	5 538	3 922	19 914

Okres użytkowania tych środków jest zgodny z okresem trwania umów leasingowych i wynosi od 24 do 48 miesięcy. Spółka dokonuje odpisów amortyzacyjnych tych środków metodą liniową.

11.7. Pozostałe należności długoterminowe

	31 marca 2019	31 grudnia 2018
Należności finansowe		
Kaucje/kwoty zatrzymane	2 885	233
Pozostałe należności długoterminowe	3 107	4 991
Należności długoterminowe ogółem (netto)	5 992	5 224

11.8. Akcje/udziały w jednostkach zależnych oraz pozostałych jednostkach

	31 marca 2019	31 grudnia 2018 <i>(przekształcone)</i>
Akcje/udziały w spółkach zależnych notowanych na giełdzie		
Akcje/udziały w spółkach zależnych nienotowanych na giełdzie	35 132	35 132
Akcje/udziały w pozostałych spółkach notowanych na giełdzie	148	160
Akcje/udziały w pozostałych spółkach nienotowanych na giełdzie	1 376	1 228
	36 656	36 520

*akcje/udziały stanowiące zabezpieczenie zobowiązań Spółki na dzień bilansowy zostały zaprezentowane w nocie 11.16.3

W okresie 3 miesięcy zakończonym 31 marca 2019 roku spółka dokonała zakupu 1 udziału w spółce InnoEnergy Central Europe Sp. z o.o. w kwocie 147 tysięcy złotych.

11.9. Pozostałe aktywa finansowe długoterminowe

	31 marca 2019	31 grudnia 2018 <i>(przekształcone)</i>
Należności z tytułu udzielonych poręczeń wobec jednostek powiązanych	23 709	22 176
Obligacje długoterminowe	14 785	14 066
	38 494	36 242

11.9.1. Obligacje

W dniu 9 listopada 2016 roku PBG S.A., w związku z zawarciem aneksów do dokumentacji restrukturyzacyjnej, poinformowała o rozpoczęciu procedury emisji obligacji, których nabycie zostało następnie zaoferowane wierzycielom zaspokajanych przez PBG S.A. zgodnie z Układem, w tym spółce RAFAKO S.A. (Obligacje).

W konsekwencji powyższego, w dniu 20 stycznia 2017 roku Spółka złożyła oświadczenie o przyjęciu skierowanych do niej propozycji nabycia Obligacji spółki PBG S.A. emitowanych w ramach ośmiu serii od B1 do I1 (tak zwana Druga Emisja Obligacji PBG S.A.). Łącznie RAFAKO S.A. objęła 388 492 sztuk Obligacji o łącznej wartości nominalnej w wysokości 38 849 200,00 złotych. Objęcie wskazanych Obligacji nastąpiło w drodze potrącenia wierzytelności RAFAKO S.A. wynikających z układu PBG S.A. z ceną emisyjną Obligacji.

W dniu 9 lutego 2017 roku nastąpił przydział Obligacji na rzecz RAFAKO S.A. Poniżej zaprezentowano kluczowe informacje odnoszące się do warunków emisji oraz realizowanego przez PBG S.A. procesu wykupu:

1. Niewykupione na dzień publikacji niniejszego sprawozdania Obligacje PBG S.A. będą podlegać wykupowi w następujących terminach i kwotach:

Data Wykupu	30.06.2019	31.12.2019	30.06.2020
Serie	G, G1 i G3	H, H1 i H3	I, I1 i I3
Wartość wykupywanych Obligacji	61 934 800 zł	46 875 600 zł	238 445 700 zł
w tym Obligacje objęte przez RAFAKO S.A.	4 996 100 zł	3 781 300 zł	19 045 000 zł

2. Obligacje wyemitowane przez PBG S.A. zgodnie z warunkami emisji były i są obligacjami zabezpieczonymi w rozumieniu Ustawy z dnia 15 stycznia 2015 roku o obligacjach. Obligacje PBG S.A. są zabezpieczone przede wszystkim zastawem rejestrowym na 42 466 000 sztuk zdematerializowanych akcji RAFAKO S.A. (co stanowi obecnie 33,2% kapitału RAFAKO S.A.), hipotekami na nieruchomościach Grupy PBG, zastawami rejestrowymi na innych wybranych aktywach Grupy PBG, w tym akcjach i udziałach wybranych spółek z Grupy PBG (w tym spółki PBG oil and gas Sp. z o.o.), poręczeniami oraz oświadczeniami o poddaniu się egzekucji do łącznej kwoty zabezpieczenia w wysokości 1 065 000 000,00 złotych.

3. PBG S.A. zobowiązała się doprowadzić do dematerializacji Obligacji oraz ich notowania na ASO GPW S.A. lub ASO Bondspot S.A. w ciągu 3 miesięcy od ich wyemitowania (odpowiednio dla każdej Emisji Obligacji). Decyzjami Zarządu Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie S.A. podjętymi odpowiednio w dniu 9 marca 2017 roku i 19 kwietnia 2017 roku, pierwsze notowanie Obligacji PBG S.A. na okaziciela serii B, C, D, E, F, G, H oraz I w alternatywnym systemie obrotu na Catalyst odbyło się w dniu 10 marca 2017 roku, a obligacji serii C1, D1, G1, H1 oraz I1 w dniu 20 kwietnia 2017 roku.

Na dzień sporządzenia niniejszego skróconego śródrocznego sprawozdania finansowego jednostka dominująca PBG S.A., zgodnie z harmonogramem, dokonała wykupu serii B1, C1, D1, E1 i F1 obligacji o łącznej wartości 11 026 800 złotych.

Na dzień sporządzenia niniejszego skróconego śródrocznego sprawozdania finansowego zgodnie z warunkami emisji obligacji właściwymi dla Obligacji objętych przez Spółkę a wyemitowanych przez PBG S.A., pozostałe do wykupu Obligacje spółki PBG S.A. (o łącznej wartości: 353,3 milionów złotych) zabezpieczone były wyżej wskazanymi zabezpieczeniami, w tym w szczególności zastawem rejestrowym na posiadanych bezpośrednio i pośrednio przez PBG S.A. akcjach spółki RAFAKO S.A. W ocenie Zarządu ustanowione zabezpieczenie w korespondencji z łączną kwotą zobowiązań z tytułu wskazanych Obligacji na dzień sporządzenia niniejszego skróconego śródrocznego sprawozdania finansowego jest wystarczające, aby uznać, że należność jest realizowalna.

Na dzień 31 marca 2019 roku łączna wartość netto obligacji wynosiła 22 782 tysiące złotych (w tym 7 997 tysięcy złotych zostało ujęte w pozycji inne aktywa finansowe krótkoterminowe jako obligacje krótkoterminowe).

11.10. Zapasy

	31 marca 2019	31 grudnia 2018 <i>(przekształcone)</i>
Materiały (według wartości netto możliwej do uzyskania)	29 272	29 391
Według ceny nabycia	39 329	39 678
Według wartości netto możliwej do uzyskania	29 272	29 391
Zapasy ogółem, według niższej z dwóch wartości: ceny nabycia (kosztu wytworzenia) oraz wartości netto możliwej do uzyskania	29 272	29 391

*zapasy stanowiące zabezpieczenie zobowiązań Spółki na dzień bilansowy zostały zaprezentowane w nocie 11.10.

11.11. Pozostałe aktywa finansowe krótkoterminowe

	31 marca 2019	31 grudnia 2018 <i>(przekształcone)</i>
Inne aktywa finansowe krótkoterminowe, w tym:	7 997	7 608
Zaliczka na poczet nabycia prawa do pożyczki	10 500	10 500
Odpis aktualizujący wartość zaliczki na poczet nabycia prawa do pożyczki	(10 500)	(10 500)
Obligacje krótkoterminowe	7 997	7 608
	7 997	7 608

* szczegółowy opis dotyczący obligacji został zamieszczony w nocie 11.9.1

11.12. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty

	31 marca 2019	31 grudnia 2018 <i>(przekształcone)</i>	31 marca 2018
Środki pieniężne w banku i w kasie	36 697	5 386	83 921
Lokaty krótkoterminowe do 3 miesięcy, w tym:	109	18	445
- stanowiące zabezpieczenie zobowiązań warunkowych	-	-	-
	36 806	5 404	84 366

Środki pieniężne w banku są oprocentowane według zmiennych stóp procentowych, których wysokość zależy od stawki referencyjnej ustalonej na rynku międzybankowym. Lokaty krótkoterminowe, klasyfikowane jako środki pieniężne, są dokonywane na różne okresy, od jednego dnia do jednego miesiąca, w zależności od aktualnego zapotrzebowania Spółki na środki pieniężne i są oprocentowane według ustalonych z bankiem stóp procentowych.

Spółka posiada środki pieniężne o ograniczonej możliwości dysponowania, do których zalicza otrzymane w ramach przyznanych dotacji środki pieniężne ulokowane na wyodrębnionych rachunkach bankowych, które Spółka może wykorzystywać do uregulowania zobowiązań wynikających z realizowanych projektów.

11.13. Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności krótkoterminowe

	31 marca 2019	31 grudnia 2018 <i>(przekształcone)</i>
Należności finansowe		
Należności z tytułu dostaw i usług	105 464	198 667
Odpisy aktualizujące wartość należności z tytułu dostaw i usług (-)	(17 853)	(18 731)
Należności z tytułu dostaw i usług netto	87 611	179 936
Należności ze sprzedaży środków trwałych i wartości niematerialnych		
Kaucje	76 884	88 455
Należności dochodzone na drodze sądowej*	16 465	25 869
Inne należności finansowe	10 483	10 483
Odpis aktualizujący należności finansowe (-)	(24 162)	(24 189)
Należności finansowe ogółem (netto)	167 281	280 806
Należności niefinansowe		
Należności z tytułu przedpłat i udzielonych zaliczek	122 095	99 373
Należności budżetowe	10 605	9 901
Inne należności niefinansowe	5 033	5 664
Odpis aktualizujący należności niefinansowe (-)	(3 100)	(3 100)
Należności niefinansowe ogółem (netto)	134 633	111 838
Należności krótkoterminowe ogółem (netto)	301 914	392 644

* Spółka objęła należność odpisem aktualizującym w kwocie odpowiadającej szacowanemu poziomowi ryzyka nierealizowalności tej należności, szczegółowy opis należności spornych został zaprezentowany w nocie 21 niniejszego śródrocznego skróconego sprawozdania finansowego

Należności budżetowe obejmują przede wszystkim należności z tytułu podatku VAT zarówno krajowego, jak i zagranicznego.

Należności z tytułu dostaw i usług nie są oprocentowane i mają zazwyczaj 30-dniowy termin płatności. Jednakże, dla niektórych kontrahentów okres spłaty należności ustalany na podstawie indywidualnych umów zawiera się w przedziale od 1 do 3 miesięcy.

Spółka posiada politykę w zakresie dokonywania sprzedaży tylko zweryfikowanym klientom. Dzięki temu, zdaniem kierownictwa, nie istnieje dodatkowe ryzyko kredytowe, ponad poziom określony odpisem na nieściągalne należności właściwym dla należności handlowych.

Należności handlowe krótkoterminowe wykazane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej na dzień 31 marca 2019 roku w kwocie 87 611 tysięcy złotych dotyczą kontraktów handlowych z krajowymi oraz zagranicznymi kontrahentami.

Kaucje wykazane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej na dzień 31 marca 2019 roku w kwocie 76 884 tysiące złotych, dotyczą głównie projektów realizowanych w obszarach:

- budowy bloku parowego opalanego węglem w kwocie 17 451 tysięcy złotych,
- budowy gazociągu w kwocie 15 362 tysiące złotych,
- instalacji katalitycznego odazotowania spalin w kwocie 8 720 tysięcy złotych,
- wykonania części ciśnieniowych kotła do spalarni w kwocie 5 776 tysięcy złotych.

Zmiana stanu kaucji zanotowana w okresie 3 miesięcy zakończonym 31 marca 2019 roku wynikała przede wszystkim ze zwrotu kaucji pieniężnej związanej z realizacją umów na modernizację instalacji odsiarczania spalin w kwocie 11 168 tysięcy złotych.

Istotną pozycję wykazaną w pozostałych należnościach stanowią zaliczki, które na dzień 31 marca 2019 roku wynosiły 122 095 tysięcy złotych, w tym:

- zaliczka w związku z realizacją umowy na budowę zbiorników paliwa w kwocie 44 101 tysięcy złotych,
- zaliczka w związku z realizacją umowy na wyspę biomasową w kwocie 25 225 tysięcy złotych,
- zaliczka w związku z realizacją umowy na budowę gazociągu w kwocie 13 457 tysięcy złotych,
- zaliczka w związku z realizacją umowy na budowę zbiornika LNG w kwocie 5 837 tysięcy złotych.

11.14. Rozliczenia międzyokresowe krótkoterminowe

	31 marca 2019	31 grudnia 2018 (przeznaczony)
Rozliczenia międzyokresowe		
Koszty gwarancji bankowych i ubezpieczeniowych	8 051	3 572
Koszty związane z doprowadzeniem do zawarcia umów z klientami	2 099	2 938
Pozostałe koszty	6 043	8 791
Rozliczenia międzyokresowe	16 193	15 301

11.15. Odpisy aktualizujące wartość aktywów

	Akcje/udziały*	Pozostałe aktywa finansowe	Pozostałe aktywa niefinansowe	Zapasy**	Rozliczenia międzyokresowe z tytułu wyceny umów o usługę	Należności***
1 stycznia 2019	(4 973)	(10 400)	(5 676)	(10 287)	(1 848)	(46 020)
Utworzenie	(14)	-	-	-	(886)	-
Wykorzystanie	-	-	-	158	-	-
Rozwiązanie	-	-	-	73	-	905
31 marca 2019 (niebadane)	(4 987)	(10 400)	(5 676)	(10 056)	(2 734)	(45 115)
1 stycznia 2018	(4 973)	(10 500)	(5 676)	(11 105)	-	(33 155)
Korekta bilansu otwarcia	-	(5 682)	-	-	(1 346)	(12 181)
1 stycznia 2018 (przekształcone)	(4 973)	(16 182)	(5 676)	(11 105)	(1 346)	(45 336)
Utworzenie	(45)	-	-	-	(102)	(546)
Wykorzystanie	-	-	-	293	-	-
Rozwiązanie	-	-	-	-	-	66
31 marca 2018 (niebadane)	(5 018)	(16 182)	(5 676)	(10 812)	(1 448)	(45 816)

* odpisy aktualizujące wartość udziałów/akcji w spółkach dotyczą udziałów/akcji w spółkach postawionych w stan upadłości oraz aktualizacji wartości udziałów

** utworzenie oraz rozwiązanie odpisów aktualizujących wartość zapasów ujmowane jest w koszcie wytworzenia produktów i usług

*** odpisy aktualizujące wartość należności długo- i krótkoterminowych handlowych oraz pozostałych należności, w tym należności z tytułu kar umownych, należności spornych oraz kaucji

**** Zarząd Spółki ocenia, że wynikające z umowy zawartej w 2012 roku aktywa finansowe są obciążone istotnym ryzykiem nierealizowalności i utrzymał decyzję o objęciu wartości inwestycji odpisem aktualizującym.

11.16. Aktywa stanowiące zabezpieczenie zobowiązań Spółki

11.16.1. Zabezpieczenia ustanowione na środkach trwałych

Na dzień 31 marca 2019 roku wartość środków trwałych stanowiących zabezpieczenie zobowiązań wynosiła 127 133 tysiące złotych. Środki trwałe zabezpieczają zobowiązania z tytułu zawartej z PKO BP S.A. Umowy Limitu Kredytowego Wielocelowego (ustanowiona hipoteka na łączną kwotę do milionów złotych na nieruchomościach, których RAFAKO S.A. jest właścicielem lub użytkownikiem wieczystym z wyłączeniem nieruchomości mieszkalnych oraz zastaw rejestrowy pierwszorzędny na zbiorze rzeczy ruchomych i praw) oraz wierzytelności BGK S.A., PKO BP S.A., mBank S.A. i PZU S.A. wobec RAFAKO S.A. na podstawie Umowy Poręczenia zawartej w celu zabezpieczenia zobowiązań E003B7 Sp. z o.o. powstałych w związku z Umową o Udzielenie Gwarancji wystawionych na rzecz Nowe Jaworzno Grupa TAURON Sp. z o.o. (poprzednio TAURON Wytwarzanie S.A.) w związku z realizacją Projektu Jaworzno III 910 MW (ustanowiony zastaw rejestrowy drugorzędny na zbiorze rzeczy ruchomych i praw).

	31 marca 2019	31 grudnia 2018 (przekształcone)
Środki trwałe zabezpieczone hipoteką, w tym:	84 797	85 754
grunty	9 162	9 162
budynki i budowle	75 635	76 592
Środki trwałe, na których ustanowiono zastaw rejestrowy, w tym:	42 336	42 640
urządzenia techniczne i maszyny	40 532	41 400
środki transportu	1 804	1 200
	127 133*	128 394*

*wykazane kwoty obejmują środki trwałe zaklasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży w kwocie 101 tysięcy złotych (31 grudnia 2018: 163 tysiące złotych)

11.16.2. Zabezpieczenia ustanowione na wartościach niematerialnych

Na dzień 31 marca 2019 roku wartości niematerialne o wartości 9 092 tysiące złotych stanowiły zabezpieczenie zobowiązań Spółki (31 grudnia 2018: 9 339 tysięcy złotych). Wartości niematerialne zabezpieczają zobowiązania z tytułu zawartej z PKO BP S.A. Umowy Limitu Kredytowego Wielocelowego (ustanowiony zastaw rejestrowy pierwszorzędny na zbiorze rzeczy ruchomych i praw) oraz wierzytelności BGK S.A., PKO BP S.A., mBank S.A. i PZU S.A. wobec RAFAKO S.A. na podstawie Umowy Poręczenia zawartej w celu zabezpieczenia zobowiązań E003B7 Sp. z o.o. powstałych w związku z Umową o Udzielenie Gwarancji wystawionych na rzecz Nowe Jaworzno Grupa TAURON Sp. z o.o. (poprzednio TAURON Wytwarzanie S.A.) w związku z realizacją Projektu Jaworzno III 910 MW (ustanowiony zastaw rejestrowy drugorzędny na zbiorze rzeczy ruchomych i praw).

11.16.3. Zabezpieczenia ustanowione na akcjach/udziałach

Na dzień 31 marca 2019 roku akcje/udziały w spółkach o wartości 36 656 tysięcy złotych (31 grudnia 2018: 36 520 tysięcy złotych) zabezpieczają zobowiązania z tytułu zawartej z PKO BP S.A. Umowy Limitu Kredytowego Wielocelowego (ustanowiony zastaw rejestrowy pierwszorzędny na zbiorze rzeczy ruchomych i praw) oraz wierzytelności BGK S.A., PKO BP S.A., mBank S.A. i PZU S.A. wobec RAFAKO S.A. na podstawie Umowy Poręczenia zawartej w celu zabezpieczenia zobowiązań E003B7 Sp. z o.o. powstałych w związku z Umową o Udzielenie Gwarancji wystawionych na rzecz Nowe Jaworzno Grupa TAURON Sp. z o.o. (poprzednio TAURON Wytwarzanie S.A.) w związku z realizacją Projektu Jaworzno III 910 MW (ustanowiony zastaw rejestrowy drugorzędny na zbiorze rzeczy ruchomych i praw, zastaw rejestrowy i finansowy na udziałach w E003B7 Sp. z o.o.).

11.16.4. Zabezpieczenia ustanowione na zapasach

Na dzień 31 marca 2019 roku zapasy o wartości 30 591 tysięcy złotych stanowiły zabezpieczenie zobowiązań Spółki (31 grudnia 2018: 29 391 tysięcy złotych). Zapasy zabezpieczają zobowiązania z tytułu zawartej z PKO BP S.A. Umowy Limitu Kredytowego Wielocelowego (ustanowiony zastaw rejestrowy pierwszorzędny na zbiorze rzeczy ruchomych i praw) oraz wierzytelności BGK S.A., PKO BP S.A., mBank S.A. i PZU S.A. wobec RAFAKO S.A. na podstawie Umowy Poręczenia zawartej w celu zabezpieczenia zobowiązań E003B7 Sp. z o.o. powstałych w związku z Umową o Udzielenie Gwarancji wystawionych na rzecz Nowe Jaworzno Grupa TAURON Sp. z o.o. (poprzednio TAURON Wytwarzanie S.A.) w związku z realizacją Projektu Jaworzno III 910 (ustanowiony zastaw rejestrowy drugorzędny na zbiorze rzeczy ruchomych i praw, zastaw rejestrowy i finansowy na udziałach w E003B7 Sp. z o.o.).

11.16.5. Zabezpieczenia ustanowione na należnościach handlowych

Na dzień 31 marca 2019 roku należności z tytułu dostaw, robót i usług w kwocie 20 111 tysięcy złotych stanowiły zabezpieczenie udzielonych gwarancji oraz kredytów i pożyczek (31 grudnia 2018 roku: 20 170 tysięcy złotych).

11.17. Kapitał podstawowy

W okresie 3 miesięcy 2019 roku zakończonym 31 marca 2019 roku kapitał podstawowy RAFAKO S.A. nie uległ zmianie i jego wartość na dzień 31 marca 2019 roku wynosiła tysiące złotych.

<i>Kapitał akcyjny</i>	<i>Liczba akcji w szt.</i>	<i>Wartość akcji w tys. zł</i>
Akcje serii A	900 000	1 800
Akcje serii B	2 100 000	4 200
Akcje serii C	300 000	600
Akcje serii D	1 200 000	2 400
Akcje serii E	1 500 000	3 000
Akcje serii F	3 000 000	6 000
Akcje serii G	330 000	660
Akcje serii H	8 070 000	16 140
Akcje serii I	52 200 000	104 400
Akcje serii J	15 331 998	30 664
Akcje serii K	42 500 000	85 000
	127 431 998	254 864

W związku z emisją obligacji przez PBG S.A. w 2016 roku, głównego akcjonariusza Spółki, na akcjach RAFAKO S.A. należących bezpośrednio do PBG S.A. (7 665 999 akcji), jak i pośrednio poprzez spółkę zależną od PBG S.A. - Multaros Trading Company Limited (34 800 001 akcji) został ustanowiony zastaw rejestrowy na rzecz obligatariuszy PBG S.A.

11.18. Wartość nominalna akcji

Wszystkie wyemitowane akcje posiadają wartość nominalną wynoszącą złote i zostały objęte w zamian za wkłady pieniężne.

11.19. Prawa akcjonariuszy

Akcje wszystkich serii są jednakowo uprzywilejowane co do dywidendy oraz zwrotu z kapitału.

11.20. Kapitał ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej

W okresie 3 miesięcy zakończonym dnia 31 marca 2019 roku, kapitał ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej nie uległ zmianie i na dzień 31 marca 2019 roku kapitał ten wyniósł 165 119 tysięcy złotych.

11.21. Zysk/(strata) przypadające na jedną akcję

Zysk/(strata) podstawowy przypadający na jedną akcję oblicza się poprzez podzielenie zysku/(straty) netto za okres przypadającego na zwykłych akcjonariuszy jednostki przez średnią ważoną liczbę wyemitowanych akcji zwykłych jednostki występujących w ciągu okresu.

Poniżej przedstawione zostały dane dotyczące zysku/(straty) oraz akcji, które posłużyły do wyliczenia podstawowego zysku/(straty) na jedną akcję:

	<i>Okres 3 miesięcy zakończony 31 marca 2019 (niebadane)</i>	<i>Okres 3 miesięcy zakończony 31 marca 2018 (niebadane)</i>
Zysk/(strata) netto z działalności kontynuowanej	290	2 399
Zysk/(strata) z działalności zaniechanej	–	–
Zysk/(strata) netto	290	2 399
Zysk/(strata) netto przypadający na zwykłych akcjonariuszy, zastosowany do obliczenia zysku/(straty) na jedną akcję	290	2 399
Średnia ważona liczba wyemitowanych akcji zwykłych zastosowana do obliczenia podstawowego zysku/(straty) na jedną akcję	127 431 998	127 431 998
Wpływ rozwodnienia:	–	–
Opcje na akcje	–	–
Umarzalne akcje uprzywilejowane	–	–
Skorygowana średnia ważona liczba akcji zwykłych zastosowana do obliczenia rozwodnionego zysku/(straty) na jedną akcję	127 431 998	127 431 998
Zysk/(strata) na jedną akcję		
– podstawowy/ rozwodniony z zysku/(straty) za okres	0,00	0,02

Spółka nie prezentuje zysku rozwodnionego na jedną akcję za okres 3 miesięcy zakończony 31 marca 2019 roku, ponieważ nie emitowała instrumentów finansowych powodujących rozwodnienie akcji.

11.22. Pozostałe zobowiązania długoterminowe

	<i>31 marca 2019</i>	<i>31 grudnia 2018 (przekształcone)</i>
Zobowiązania finansowe		
Pozostałe zobowiązania długoterminowe	9 651	9 647
	9 651	9 647

11.23. Zobowiązania i rezerwy z tytułu świadczeń pracowniczych długoterminowe

	<i>31 marca 2019</i>	<i>31 grudnia 2018 (przekształcone)</i>
Naliczone zobowiązania z tytułu niewypłaconej premii	13	13
Rezerwy na odprawy emerytalne	6 917	6 838
Rezerwa na nagrody jubileuszowe	12 439	12 197
Rezerwa na pozostałe świadczenia pracownicze	4 306	4 447
	23 675	23 495

11.24. Świadczenia pracownicze po okresie zatrudnienia oraz inne świadczenia

Na podstawie prognozy wyceny dokonanej na koniec okresu obrotowego przez profesjonalną firmę aktuarialną, Spółka tworzy rezerwę na wartość bieżącą zobowiązania z tytułu odpraw emerytalnych, nagród jubileuszowych oraz ZFŚS. Kwotę tej rezerwy oraz uzgodnienie przedstawiające zmiany stanu w ciągu okresu obrotowego przedstawiono w poniższej tabeli.

	<i>31 marca 2019</i>	<i>31 grudnia 2018 (przekształcone)</i>
Na dzień 1 stycznia	26 097	23 185
Koszty odsetek	178	741
Koszty bieżącego zatrudnienia	136	540
(Zyski)/straty aktuarialne	305	4 275
Wypłacone świadczenia	(438)	(2 644)
Koniec okresu	26 278	26 097
Rezerwy długoterminowe	23 662	23 482
Rezerwy krótkoterminowe	2 618	2 617

Główne założenia przyjęte przez aktuarium na dzień i w okresie 3 miesięcy zakończonym 31 marca 2019 roku oraz w okresie 12 miesięcy zakończonym 31 grudnia 2018 roku do wyliczenia kwoty zobowiązania są następujące:

	<i>31 marca 2019</i>	<i>31 grudnia 2018 (przekształcone)</i>
Stopa dyskontowa (%)	2,8	2,8
Przewidywany wskaźnik inflacji (%)*	–	–
Wskaźnik rotacji pracowników	7,5	7,5
Przewidywana stopa wzrostu wynagrodzeń (**)	2	2

* Brak danych w raporcie aktuarium

** 2% w roku 2019 oraz w kolejnych latach

11.25. Pozostałe rezerwy długoterminowe

	<i>31 marca 2019</i>	<i>31 grudnia 2018 (przekształcone)</i>
Rezerwa na naprawy gwarancyjne	14 963	14 515
	14 963	14 515

11.26. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług i pozostałe zobowiązania krótkoterminowe

	<i>31 marca 2019</i>	<i>31 grudnia 2018 (przekształcone)</i>
Zobowiązania finansowe		
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	192 963	176 700
Zobowiązania z tytułu zakupu środków trwałych i wartości niematerialnych	157	217
Kwoty zatrzymane (kaucje)	260	259
Inne zobowiązania finansowe		199
Zobowiązania finansowe ogółem	193 380	177 375

	31 marca 2019	31 grudnia 2018 <i>(przekształcone)</i>
Zobowiązania niefinansowe		
Zobowiązania z tytułu podatków i innych świadczeń	3 296	16 825
Inne zobowiązania niefinansowe	8 329	12 229
Zobowiązania niefinansowe ogółem	11 625	29 054
	205 005	206 429

11.27. Zobowiązania i rezerwy z tytułu świadczeń pracowniczych krótkoterminowe

	31 marca 2019	31 grudnia 2018 <i>(przekształcone)</i>
Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń społecznych	6 840	6 488
Zobowiązania wobec pracowników z tytułu wynagrodzeń	6 786	6 179
Zobowiązania z tytułu Programu Dobrowolnych Odejść	–	145
Rezerwy na koszty niewykorzystanych urlopów	4 142	2 929
Naliczone zobowiązania z tytułu niewypłaconej premii	739	733
Rezerwy na odprawy emerytalne	553	540
Rezerwa na nagrody jubileuszowe	1 733	1 754
Rezerwa na pozostałe świadczenia pracownicze	332	323
	21 125	19 091

11.28. Pozostałe rezerwy krótkoterminowe

	31 marca 2019	31 grudnia 2018 <i>(przekształcone)</i>
Rezerwa na naprawy gwarancyjne	7 012	8 436
Rezerwa na straty z tytułu umów	1 567	4 077
Pozostałe rezerwy	505	575
	9 084	13 088

12. Cele i zasady zarządzania ryzykiem finansowym

Cele i zasady zarządzania ryzykiem finansowym nie uległy zmianie w stosunku do opublikowanych w pierwszym kwartalnym sprawozdaniu finansowym za 2019 rok.

13. Instrumenty finansowe

Spółka prezentuje poszczególne kategorie i klasy instrumentów finansowych w wartości bilansowej, których wartość godziwa jest zbliżona do wartości bilansowej. Wartość księgowa jest zbliżona do godziwej z powodu relatywnie krótkiego terminu zapadalności (dla pozycji krótkoterminowych), bądź dyskontowania rozrachunków długoterminowych.

Wartość aktywów finansowych prezentowana w sprawozdaniu z sytuacji finansowej według stanu na dzień 31 marca 2019 roku oraz na dzień 31 grudnia 2018 roku odnosi się do następujących kategorii instrumentów finansowych określonych w MSSF 9:

- aktywa finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie (AZK),
- aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik – wyznaczone jako wyceniane w ten sposób przy początkowym ujęciu lub później (AWGW-W),
- aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik – obowiązkowo wyceniane w ten sposób zgodnie z MSSF 9 (AWGW-O),
- instrumenty kapitałowe wyznaczone przy początkowym ujęciu do wyceny w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody (IKWGP),
- aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody (AFWGP),

- instrumenty finansowe wyznaczone jako instrumenty zabezpieczające (IZ),
- aktywa poza zakresem MSSF 9 (Poza MSSF9).

<i>Kategorie i klasy aktywów finansowych</i>	<i>Wartość bilansowa 31 marca 2019</i>	<i>Wartość bilansowa 31 grudnia 2018 (przekształcone)</i>
Aktywa wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	148	160
Udziały i akcje długoterminowe	148	160
Aktywa wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody	1 376	1 228
Udziały i akcje długoterminowe	1 376	1 228
Aktywa wyceniane w zamortyzowanym koszcie	219 764	329 880
Obligacje	22 782	21 674
Należności z tytułu dostaw i usług	90 718	184 927
Należności ze sprzedaży środków trwałych i wartości niematerialnych	–	252
Pozostałe należności finansowe*	82 555	100 851
Inne aktywa finansowe	23 709	22 176
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	36 806	5 404
	258 094	336 672

* w tym: należności z tytułu kar umownych, należności sporne, oraz kaucje.

Wartość zobowiązań finansowych prezentowana w sprawozdaniu z sytuacji finansowej według stanu na dzień 31 marca 2019 roku oraz na dzień 31 grudnia 2018 roku odnosi się do następujących kategorii instrumentów finansowych określonych w MSSF 9:

- zobowiązania finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie (ZZK),
- zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik – wyznaczone jako wyceniane w ten sposób przy początkowym ujęciu lub później (ZGWG-W),
- zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik – zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu zgodnie z MSSF 9 (ZGWG-O),
- umowy gwarancji finansowych (UGF),
- warunkowa zapłata w ramach połączenia przedsięwzięć (WZP),
- instrumenty finansowe wyznaczone jako instrumenty zabezpieczające (IZ),
- zobowiązania poza zakresem MSSF 9 (Poza MSSF9).

<i>Kategorie i klasy zobowiązań finansowych</i>	<i>Wartość bilansowa 31 marca 2019</i>	<i>Wartość bilansowa 31 grudnia 2018 (przekształcone)</i>
Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy		–
Instrumenty pochodne		–
Zobowiązania finansowe wyceniane wg zamortyzowanego kosztu	309 793	287 853
Kredyty i pożyczki	106 763	100 831
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług (w tym inwestycyjne)	202 770	186 564
Pozostałe zobowiązania finansowe	260	458
Zobowiązania z tytułu gwarancji, factoringu i wyłączone z zakresu MSSF 9	7 161	7 598
Zobowiązania z tytułu leasingu i umów dzierżawy z opcją zakupu	7 161	7 598
	316 954	295 451

14. Instrumenty pochodne

Na dzień 31 marca 2019 roku Spółka nie posiadała nierozliczonych transakcji walutowych typu forward. Na dzień 31 marca 2019 roku Spółka nie posiadała innych rodzajów instrumentów pochodnych.

Spółka nie stosuje rachunkowości zabezpieczeń, jednak zawierane transakcje nie mają charakteru spekulacyjnego, a ich celem jest efektywne zabezpieczenie transakcji kupna/sprzedaży denominowanych w walucie.

15. Kredyty i pożyczki

Na dzień 31 marca 2019 roku Spółka wykazywała zobowiązania z tytułu kredytów bankowych.

Kredyty i pożyczki krótkoterminowe	Zabezpieczenie	Inne	Waluta	Efektywna stopa procentowa	Termin spłaty	Zobowiązania z tytułu kredytów bankowych i pożyczek	
						31 marca 2019	31 grudnia 2018
Kredyty krótkoterminowe:							
PKO BP S.A.	weksel własny in blanco wraz z deklaracją wekslową, przelew wierzycelności z kontraktów*, klauzula potrącenia wierzycelności z rachunków RAFAKO S.A., hipoteka**, oświadczenie o poddaniu się egzekucji, zastaw rejestrowy na zbiorze rzeczy ruchomych i praw stanowiących całość gospodarczą przedsiębiorstwa	kredyt odnawialny w rachunku bieżącym do kwoty 70 milionów złotych***	PLN	WIBOR 1M + marża	30.06.2019****	69 533	60 081
PKO BP S.A.	weksel własny in blanco wraz z deklaracją wekslową, przelew wierzycelności z kontraktów*, klauzula potrącenia wierzycelności z rachunków RAFAKO S.A., hipoteka**, oświadczenie o poddaniu się egzekucji, zastaw rejestrowy na zbiorze rzeczy ruchomych i praw stanowiących całość gospodarczą przedsiębiorstwa	kredyt obrotowy odnawialny w rachunku kredytowym do kwoty 80 milionów złotych	PLN	WIBOR 1M lub EURIBOR 1M + marża	30.06.2019****	37 230	40 750
						106 763	100 831

* zabezpieczenie udzielonego kredytu stanowią należności z kontaktów realizowanych przez Spółkę;

** na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego Spółka ustanowiła hipotekę na nieruchomościach Spółki (za wyjątkiem mieszkań i budynków mieszkalnych) na łączną kwotę do 300 milionów złotych, która ma stanowić dodatkowe zabezpieczenie udzielonego przez bank PKO BP S.A. kredytu;

*** na dzień publikacji niniejszego sprawozdania finansowego, zgodnie z aneksem do umowy limitu kredytowego wielocelowego podpisanego dnia 29 czerwca 2018 roku, limit udzielony został do kwoty 200 mln złotych, w tym limit kredytu w rachunku bieżącym do kwoty 70 milionów złotych i kredytu obrotowego do kwoty 80 milionów złotych.

**** na dzień publikacji niniejszego sprawozdania finansowego, zgodnie z aneksem do umowy limitu kredytowego wielocelowego podpisanego dnia 29 czerwca 2018 roku, termin wykorzystania i spłaty kredytu przedłużono do dnia 30 czerwca 2019 roku.

Spółka przewiduje przedłużenie umowy kredytowej na kolejne okresy. Sytuację kredytową Spółki należy analizować w powiązaniu z notą 2 dotyczącą kontynuacji działalności Spółki

16. Zarządzanie kapitałem

Zarządzanie kapitałem przez Spółkę mające na celu zapewnienie możliwie wysokiego poziomu bezpieczeństwa działalności operacyjnej przy jednoczesnym minimalizowaniu kosztów pozyskiwania źródeł finansowania. Zabezpieczenie stabilnego rozwoju Spółki wymaga utrzymywania odpowiedniej relacji pomiędzy własnym i obcymi kapitałami oraz efektywnego zarządzania nadwyżkami finansowymi. Spółka analizuje strukturę kapitału poprzez wskaźnik kapitalizacji (udział kapitału własnego w sumie bilansowej).

	31 marca 2019	31 grudnia 2018 <i>(przekształcone)</i>
Udział zadłużenia w kapitale własnym		
Kapitał własny	394 786	394 744
Kapitał obcy (kredyty bankowe oraz otrzymane pożyczki)	106 763	100 831
Suma bilansowa	968 844	923 280
Wskaźnik kapitalizacji (kapitał własny/suma bilansowa)	0,41	0,43
Źródła finansowania ogółem		
Kapitał własny	394 786	394 744
Kapitał obcy (kredyty bankowe oraz otrzymane pożyczki)	106 763	100 831
Leasing finansowy	7 161	7 598
Wskaźnik kapitału do źródeł finansowania ogółem	3,47	3,64
EBITDA		
Zysk (strata) z działalności operacyjnej	994	3 703
Amortyzacja	3 228	10 904
EBITDA	4 222	14 607
Dług		
Kredyty, pożyczki, inne instrumenty dłużne	106 763	100 831
Leasing finansowy	7 161	7 598
Wskaźnik długu do EBITDA	26,98	9,20

16.1. Zmiana stanu rezerw, zobowiązań i rozliczeń międzyokresowych wykazanych w sprawozdaniu z sytuacji finansowej

	Rezerwa na przewidywane straty na kontraktach*	Rezerwa na nagrody jubileuszowe i odprawy emerytalne i ZFSS	Rezerwa na urlopy	Rezerwa na naprawy gwarancyjne	Rezerwa na koszty kar kontraktowych	Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	Rezerwa na straty kredytowe z tytułu udzielonych poręczeń	Rezerwa na Program Dobrowolnych Odejść	Rezerwa na koszty restrukturyzacji	Rezerwa na pozostałe koszty	Pozostałe rezerwy
1 stycznia 2019	4 077	26 096	2 928	22 951	–	747	1 549	145	–	1 531	139
Utworzenie rezerwy	25	621	1 214	1 506	–	15	–	–	–	–	71
Rozwiązanie rezerwy	–	–	–	(2 482)	–	–	–	(4)	–	(32)	–
Wykorzystanie rezerwy	(2 535)	(438)	–	–	–	(10)	–	(141)	–	–	–
31 marca 2019 (niebadane)	1 567	26 279	4 142	21 975	–	752	1 549	–	–	1 499	210
1 stycznia 2018	15 843	23 185	3 874	17 489	8 069	1 118	–	1 596	8 368	3 936	75
korekta bilansu otwarcia	(3 292)	–	–	12 295	1 696	–	1 618	–	–	–	–
1 stycznia 2018 (przeznaczonych)	12 551	23 185	3 874	29 784	9 765	1 118	1 618	1 596	8 368	3 936	75
Utworzenie rezerwy	870	520	1 665	4 121	57	69	–	–	–	88	72
Rozwiązanie rezerwy	(8 712)	–	–	–	–	(202)	–	(4)	–	3	–
Wykorzystanie rezerwy	–	(400)	–	(8 681)	(3 404)	(19)	–	(337)	(482)	(44)	–
31 marca 2018 (niebadane)	4 709	23 305	5 539	25 224	6 418	966	1 618	1 255	7 886	3 983	147

* powyższe kwoty wynikają z wyceny umów o usługę opisanych w nocie 10

17. Emisja, wykup i spłata dłużnych i kapitałowych papierów wartościowych

Spółka w okresie 3 miesięcy 2019 roku nie przeprowadzała emisji, wykupu i spłat dłużnych i kapitałowych papierów wartościowych.

18. Wypłacone lub zadeklarowane dywidendy

Spółka w okresie 3 miesięcy 2019 roku nie wypłacała dywidendy, a Zarząd nie zadeklarował jej wypłaty.

19. Zobowiązania inwestycyjne

Na dzień 31 marca 2019 roku Spółka nie wykazywała zobowiązań z tytułu nabycia rzeczowych aktywów trwałych.

Na dzień 31 marca 2019 roku Spółka nie posiadała podpisanych umów dotyczących planowanych w 2019 roku nakładów inwestycyjnych, które nie zostały na dzień zakończenia okresu sprawozdawczego ujęte w księgach rachunkowych.

20. Zmiany pozycji pozabilansowych, informacje o udzieleniu przez jednostkę poręczeń kredytu, pożyczki lub udzieleniu gwarancji

	31 marca 2019	31 grudnia 2018 (przekształcone)
Należności z tytułu gwarancji bankowych otrzymanych w głównej mierze jako zabezpieczenie wykonania umów handlowych, w tym:	238 482	226 019
- od jednostek powiązanych	-	-
Należności z tytułu otrzymanych poręczeń, w tym:	-	-
- od jednostek powiązanych	-	-
Weksle otrzymane jako zabezpieczenie, w tym:	61 053	64 159
- od jednostek powiązanych	52 160	55 657
Akredytywy	-	-
	299 535	290 178
	299 535	290 178
	31 marca 2019	31 grudnia 2018 (przekształcone)
Zobowiązania z tytułu gwarancji bankowych udzielonych w głównej mierze jako zabezpieczenie wykonania umów handlowych, w tym:	452 134	416 053
- na rzecz jednostek powiązanych	-	-
Zobowiązania z tytułu udzielonych poręczeń, w tym:	1 239 819	1 238 500
- na rzecz jednostek powiązanych	1 239 819	1 238 500
Weksle wydane pod zabezpieczenie, w tym:	21 978	21 978
- na rzecz jednostek powiązanych	-	-
	1 713 931	1 676 531
	1 713 931	1 676 531

W okresie 3 miesięcy 2019 roku spółka RAFAKO S.A. zanotowała wzrost poziomu zobowiązań warunkowych w kwocie 37 400 tysięcy złotych, który wynikał ze wzrostu poziomu udzielonych gwarancji. W okresie 3 miesięcy 2019 roku na zlecenie RAFAKO S.A. banki oraz instytucje ubezpieczeniowe udzieliły kontrahentom gwarancji, z tytułu dobrego wykonania umowy, w kwocie 48 173 tysięcy złotych, gwarancji zwrotu zaliczki, w kwocie 9 891 tysięcy złotych oraz gwarancji przetargowych, w kwocie 6 600 tysięcy złotych. Największą pozycję w tej grupie zobowiązań stanowi gwarancja dobrego wykonania umowy na kwotę 20 750 tysięcy złotych, wystawiona w lutym 2019 roku. Zobowiązania z tytułu udzielonych poręczeń na koniec marca 2019 roku wynosiły 1 239 819 tysięcy złotych. Największą pozycję w tej grupie zobowiązań stanowią poręczenia udzielone w dniu 16 kwietnia 2014 roku oraz 24 lutego 2016 roku przez RAFAKO S.A. za zobowiązania jednostki zależnej E003B7 Sp. z o.o., z terminem obowiązywania do dnia 17 kwietnia 2028 roku, w związku z projektem na „Budowę nowych mocy w technologiach węglowych w TAURON Wytwarzanie S.A.– Budowa bloku energetycznego o mocy 910 MW na parametry nadkrytyczne w Elektrowni Jaworzno III – Elektrownia II”. Największą pozycją wśród gwarancji udzielonych, które wygasły w okresie 3 miesięcy 2019 roku była gwarancja dobrego wykonania umowy w kwocie 6 654 tysięcy złotych.

W okresie 3 miesięcy 2019 roku Spółka odnotowała wzrost poziomu należności warunkowych w kwocie 9 356 tysięcy złotych otrzymanych głównie pod zabezpieczenie należytego wykonania umów oraz zwrotu zaliczki, w tym wzrost poziomu należności z tytułu otrzymanych gwarancji bankowych i ubezpieczeniowych w kwocie 12 463 tysięcy złotych oraz spadek poziomu należności z tytułu weksli w wysokości 3 106 tysięcy złotych. Największą pozycję wśród gwarancji otrzymanych w okresie 3 miesięcy 2019 roku stanowi gwarancja dobrego wykonania umowy w kwocie 2 337 tysięcy złotych. Największe pozycje wśród gwarancji wygasłych w okresie 3 miesięcy 2019 roku stanowiły trzy gwarancje zwrotu zaliczki w kwocie 400 tysięcy euro każda.

21. Sprawy sporne, postępowania sądowe

Na dzień sporządzenia niniejszego śródrocznego skróconego sprawozdania finansowego Spółka jest w trakcie prowadzenia spraw sądowych, w których jest zarówno pozwany jak i powodem.

Szczegółowy opis kluczowych spraw sądowych znajduje się w sprawozdaniu finansowym Spółki za rok zakończony 31 grudnia 2018 roku dostępnym pod adresem:

<http://www.rafako.com.pl/relacje-inwestorskie/raporty-okresowe>

Jako zakończone należy traktować sprawy opisywane w notach 42.1 i 42.2 ww. sprawozdania. W odniesieniu do pozostałych nie zaszły żadne istotne zmiany.

W przedmiocie sprawy spornej z Wärtsilä Finland Oy Spółka dokonała podsumowania prac wykonanych do 9 kwietnia 2019 roku i w dniu 24 kwietnia 2019 roku przekazała Klientowi informację o weryfikacji kwoty roszczeń do poziomu 4,62 miliona EUR. Szacowana przez klienta kwota roszczeń pozostaje bez zmian i wynosi 3 537 412,00 EUR. Spółka oraz klient podtrzymują swoje stanowiska odnośnie intencji rozwiązania sporu w sposób polubowny.

Nowym postępowaniem sądowym jest powództwo wytoczone 30 kwietnia 2019 roku przez RAFAKO S.A. przeciwko Mostostal Warszawa S.A. W pozwie Spółka domaga się 2 429 tysięcy złotych tytułem odsetek związanych z nieprawidłowym wystawieniem przez pozwaną spółkę faktur VAT, w wyniku czego Spółka nie mogła we właściwym czasie pomniejszyć kwoty zapłaconego podatku z tytułu należnego VAT.

22. Informacje o Zarządzie i Radzie Nadzorczej Spółki

W okresie 3 miesięcy zakończonym 31 marca 2019 roku oraz do dnia sporządzenia niniejszego skróconego śródrocznego sprawozdania finansowego nie miały miejsca zmiany w składzie Zarządu Spółki.

Na dzień sporządzenia niniejszego skróconego śródrocznego sprawozdania finansowego skład Zarządu przedstawia się następująco:

Jerzy Wiśniewski	- Prezes Zarządu
Jarosław Dusiło	- Wiceprezes Zarządu
Agnieszka Wasilewska-Semail	- Wiceprezes Zarządu

W okresie 3 miesięcy zakończonym 31 marca 2019 roku oraz do dnia sporządzenia niniejszego skróconego śródrocznego sprawozdania finansowego nie miały miejsca zmiany w składzie Rady Nadzorczej Spółki.

Na dzień sporządzenia niniejszego skróconego śródrocznego sprawozdania finansowego skład Rady Nadzorczej przedstawia się następująco:

Helena Fic	- Przewodnicząca Rady Nadzorczej
Małgorzata Wiśniewska	- Wiceprzewodnicząca Rady Nadzorczej
Przemysław Schmidt	- Sekretarz Rady Nadzorczej (niezależny)
Krzysztof Gerula	- Członek Rady Nadzorczej (niezależny)
Dariusz Szymański	- Członek Rady Nadzorczej
Adam Szyszka	- Członek Rady Nadzorczej (niezależny)
Michał Sikorski	- Członek Rady Nadzorczej

23. Transakcje z udziałem członków Zarządu i Rady Nadzorczej

W bieżącym okresie sprawozdawczym i porównywalnym okresie sprawozdawczym nie udzielono pożyczek członkom Zarządu i Rady Nadzorczej Spółki.

W bieżącym okresie sprawozdawczym i porównywalnym okresie sprawozdawczym Spółka nie prowadziła żadnych transakcji z członkami Zarządu i Rady Nadzorczej, za wyjątkiem transakcji opisanych w nocie 24.

24. Transakcje z podmiotami powiązаныmi

Podmioty powiązane z RAFAKO S.A. obejmują kluczowy personel kierowniczy, jednostki zależne wyłączone z obowiązku konsolidacji oraz pozostałe podmioty powiązane, do których Spółka zalicza podmioty kontrolowane przez Zarząd Spółki. Do najważniejszych pozostałych podmiotów powiązanych Spółka zalicza spółki: PBG S.A., PBG oil and gas Sp. z o.o., RAFAKO Engineering Sp. z o.o., Energotechnika Engineering Sp. z o.o. oraz E003B7 Sp. z o.o.

Nierozliczone salda należności oraz zobowiązań zazwyczaj regulowane są w środkach pieniężnych. Informacje o zobowiązaniach warunkowych dotyczących podmiotów powiązanych zaprezentowano w nocie 20.

W okresie 3 miesięcy 2019 roku oraz w okresie 3 miesięcy 2018 roku Spółka nie zawierała istotnych transakcji z podmiotami powiązаныmi na innych warunkach niż rynkowe.

W okresie objętym sprawozdaniem finansowym ujęto następujące kwoty przychodów ze sprzedaży oraz należności od podmiotów powiązanych:

Przychody z działalności operacyjnej
 od 01.01.2019 od 01.01.2018
 do 31.03.2019 do 31.03.2018

Sprzedaż do:

Jednostki powiązane kapitałowo	1 434	245
Jednostki powiązane osobowo	-	-
RAZEM	1 434	245

Należności
 31 marca 2019 31 grudnia 2018

Sprzedaż do:

Jednostki powiązane kapitałowo	90 190	87 398
Jednostki powiązane osobowo	-	510
RAZEM	90 190	87 908

** w tym: obligacje od PBG S.A., które zostały opisane w nocie 11.9*

W okresie objętym sprawozdaniem finansowym ujęto następujące kwoty zakupów oraz zobowiązań wobec podmiotów powiązanych:

Zakupy (koszty. aktywa)
 od 01.01.2019 od 01.01.2018
 do 31.03.2019 do 31.03.2018

Zakup od:

Jednostki powiązane kapitałowo	21 320	3 885
Jednostki powiązane osobowo	186	253
RAZEM	21 506	4 138

Zobowiązania

31 marca 2019 31 grudnia 2018

Zakup od:

Jednostki powiązane kapitałowo	11 346	3 624
Jednostki powiązane osobowo	115	75
RAZEM	11 461	3 699

25. Stanowisko Zarządu odnośnie możliwości zrealizowania wcześniej publikowanych prognoz

Spółka nie publikowała prognoz na 2019 rok.

26. Zwięzły opis istotnych dokonań lub niepowodzeń Spółki w pierwszym kwartale 2019 roku

W dniu 12 lutego 2019 roku Spółka RAFAKO S.A. podpisała z Bankiem Gospodarstwa Krajowego umowę Direct Agreement in relation to the Export Contract, regulującą konsekwencje niedotrzymania przez Spółkę obowiązku zachowania udziału składników pochodzenia polskiego w przychodach netto z realizacji kontraktu na budowę dwóch bloków parowych w Indonezji na wyspie Lombok realizowanego przez konsorcjum, w skład którego wchodzi RAFAKO S.A. oraz PT. Rekeyasa Industri, na rzecz PT Perusahaan Listrik Negara (Persero) („PT PLN”) na poziomie minimum 40% części kontraktu („polskość produktu”) realizowanego przez Spółkę („Direct Agreement”). Direct Agreement została podpisana w związku z zawarciem przez Bank Gospodarstwa Krajowego i PT PLN Umowy Kredytowej, która została objęta ochroną ubezpieczeniową przez Korporację Ubezpieczeń Kredytów Eksportowych S.A. („KUKE”). Kredyty eksportowe gwarantowane przez Skarb Państwa poprzez KUKE obwarowywane są wymogiem spełnienia polskości produktu.

Direct Agreement wprowadza obowiązek zapłaty kary umownej w przypadku gdyby Spółka nie dotrzymała wymogu udziału składników pochodzenia polskiego w przychodach netto z realizacji kontraktu, przy czym maksymalna wysokość kary umownej jaka może zostać nałożona na Spółkę wynosi 80.816.250,00 EUR. Kwota potencjalnej kary ulega zmniejszeniu wraz ze spłatą kredytu przez PT PLN oraz o kwoty ewentualnych wcześniejszych wypłat z ubezpieczenia dokonanych przez KUKE. W przypadku niedotrzymania warunku polskości produktu (co jest w wyłącznej gestii Spółki), polisa KUKE przestaje działać, stąd kara stanowi zabezpieczenie dla Banku Gospodarstwa Krajowego na taką ewentualność. Spółka realizuje Kontrakt zgodnie z zobowiązaniami wobec Banku Gospodarstwa Krajowego oraz KUKE i nie przewiduje, aby obowiązek zapłaty kary mógł się zmaterializować.

W dniu 15 lutego 2019 roku spółka RAFAKO S.A. podpisała ze spółką Operator Gazociągów Przesyłowych GAZ- SYSTEM S.A. z siedzibą w Warszawie umowę, której przedmiotem jest wykonanie robót budowlanych dla zadania inwestycyjnego pn. „Budowa Tłoczni Kędzierzyn”. Wartość umowy wynosi łącznie 168,7 miliona złotych netto (tj. 207,5 miliona złotych brutto), z czego udział Spółki wynosi 95%. Termin na wykonanie przedmiotu Umowy wynosi 25 miesięcy od dnia zawarcia umowy.

27. Akcjonariusze posiadający co najmniej 5% ogólnej liczby głosów na WZ RAFAKO S.A.

Akcjonariusze posiadający co najmniej 5% ogólnej liczby głosów na WZ RAFAKO S.A. zostali zaprezentowani w 28 dodatkowej nocie objaśniającej do śródrocznego skróconego skonsolidowanego sprawozdania finansowego za okres 3 miesięcy zakończony 31 marca 2019 roku.

28. Zestawienie zmian w stanie posiadania akcji RAFAKO S.A. lub uprawnień do nich (opcji) przez osoby zarządzające i nadzorujące Spółkę zgodnie z posiadanymi przez RAFAKO S.A. informacjami, w okresie od dnia przekazania poprzedniego sprawozdania finansowego

	Nazwa spółki	Stan na 30.04.2019	Zwiększenia stanu posiadania	Zmniejszenia stanu posiadania	Stan na 30.05.2019
Osoba zarządzająca					
Agnieszka Wasilewska- Semail – Prezes Zarządu	RAFAKO S.A.	60 245	–	–	60 245
Jarosław Dusiło Wiceprezes Zarządu	RAFAKO S.A.	44 000	–	–	44 000
Osoba nadzorująca					
		–	–	–	–

29. Czynniki mające istotny wpływ na wyniki do uzyskania w drugim kwartale 2019 roku

- Możliwość zmiany wysokości szacunków kosztów dotyczących realizowanych kontraktów, m.in. w następstwie prowadzonej kontraktacji zakupu wyrobów i usług, które mogą wpłynąć „in plus” lub „in minus” na wynik do rozpoznania po 31 marca 2019 roku;
- Wystarczalność utworzonych rezerw i odpisów dotyczących realizowanych kontraktów;
- Ryzyko wystąpienia konieczności utworzenia rezerw na kary kontraktowe za nieterminową realizację lub za niedotrzymanie gwarantowanych parametrów technicznych niektórych kontraktów;
- Możliwość poniesienia ewentualnych kosztów napraw, remontów, modernizacji w umownym okresie gwarancyjnym nieobjętych utworzoną rezerwą na naprawy gwarancyjne;
- Kształtowanie się kursu złotego do EUR, bowiem znaczące zmiany kursu euro mogą mieć istotny wpływ na zmianę rentowności realizowanych kontraktów denominowanych w EUR;
- Ryzyko związane z nieuzyskaniem niezbędnych gwarancji finansowych umożliwiających pozyskanie i realizację kontraktów.

30. Zdarzenia następujące po zakończeniu okresu sprawozdawczego

Po zakończeniu okresu sprawozdawczego nie miały miejsca zdarzenia, które miałyby istotny wpływ na wynik finansowy Spółki.

W dniu 16 kwietnia 2019 roku Spółka podpisała z Muzeum Pamięć i Tożsamość im. św. Jana Pawła II (w organizacji) z siedzibą w Toruniu wpisane do rejestru instytucji kultury, dla których organizatorem jest Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego umowę, której przedmiotem jest budowa siedziby Muzeum „PAMIĘĆ I TOŻSAMOŚĆ” im. św. Jana Pawła II w Toruniu w formule zaprojektuj – wybuduj. Wartość umowy to 117,7 miliona złotych netto (tj. około 144,7 miliona złotych brutto).

W dniu 19 kwietnia 2019 roku Zarząd RAFAKO S.A. otrzymał od JSW KOKS S.A. („Zamawiający”) pismo informujące o wyborze przez Zamawiającego oferty Spółki jako najkorzystniejszej w postępowaniu przetargowym pn. Poprawa efektywności energetycznej w JSW KOKS S.A. – „Budowa bloku energetycznego opalanego gazem koksowniczym” w JSW KOKS S.A. Oddział KKZ – Koksownia Radlin. Jednocześnie Zarząd informuje, że Zamawiający zaprosił Spółkę do udziału w dodatkowych negocjacjach w zakresie złożonej oferty oraz wskazał, że zawarcie umowy wymagać będzie uzyskania dalszych zgód korporacyjnych przez Zamawiającego. W dniu 13 maja 2019 roku Spółka zawarła z Zamawiającym porozumienie w sprawie potwierdzenia istotnych warunków realizacji Przedsięwzięcia Inwestycyjnego. W porozumieniu strony potwierdziły zamiar zawarcia umowy mającej na celu realizację Przedsięwzięcia Inwestycyjnego na warunkach określonych w toku przeprowadzonego przez Zamawiającego postępowania przetargowego oraz potwierdziły dokonanie ostatecznych ustaleń w zakresie:

- 1) wynagrodzenia Spółki z tytułu realizacji Umowy w wysokości 289.000.000 zł netto,
- 2) terminu realizacji Przedsięwzięcia Inwestycyjnego wynoszącego 29 miesięcy od dnia zawarcia Umowy, oraz
- 3) szczegółów realizacji Przedsięwzięcia Inwestycyjnego zamieszczonych w ofercie Spółki i dokumentacji przetargowej.

Jednocześnie w porozumieniu strony wskazały, że umowa zostanie zawarta po uzyskaniu niezbędnych zgód korporacyjnych Zamawiającego.

